1886 HUSZADIK ÉVFOLYAM. 282. SZÁM. BUDAPEST, HÉTFŐ, OKTÓBER 11.

EGYETÉRTÉS

SZERKESZTŐSÉG:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAK BÉRMENTES LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DIJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz hordva.
Egy évre . . . . 20 frt. | Egy negyedévre . . 5 frt.
Egy fél évre . . 10 frt. | Egy hóra . . 1 frt 80 kr.
Külföldre: 3 hóra Németországba 8 frt 30 kr. Franczia-, Olasz-, Orosz-, Török-, Görög-, Spanyolországokba, Svájcz-, Románia és Szerbiába, valamint amaz országokba, melyek a postaszerződéshez tartoznak, negyedévre 9 frt 20 kr.
Egy szám ára helyben 6 kr., vidéken 7 kr.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., KECSKEMÉTI-UTCZA 6. SZ.
HIRDETÉSEKET ÉS NYILTTÉRBE VALÓ KÖZLEMÉNYEKET FELVESZ A KIADÓHIVATAL.
Hirdetéseket felvesz a külföldön:
Bécsben: Főügynökségünk: Stern Móritz hirdetési irodája, I., Wollzeille Nr. 22.
Oppelik A., Stubenbastei Nr. 2.
Mosse Rudolf, Seilerstätte Nr. 2.
Haasenstein és Vogler, I., Wallfischgasse 10.
Daube G. L. és Társa, I., Wollzeile Nr. 12.
Dukes Miksa, I., Riemergasse Nr. 12.
Schalek Henrik, I., Wollzeile Nr. 14.
Herndl Alajos, I., Wollzeile Nr. 25.
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és Társa.
Párisban: John, F. Jones & Cie, 31 bis, Faubourg Montmarte.

Budapest, okt. 10.

A *bolgár fejedelemválasztó nemzetgyülési választásoknak* a mai napon kellett megtörténni, ellenkezőleg Kaulbars tábornoknak Oroszország és a czár nevében ismételten kifejezett ama követelésével, hogy a választások halasztassanak el «a kedélyek lecsillapultáig», vagyis ad graecas calendas. Kaulbars kijelentette, hogy ha a választásokat és a nemzetgyülés összeülését el nem halasztják, Oroszország sem a nemzetgyülést, sem a fejedelemválasztást nem fogja elismerni. A regensség azonban, az ország alkotmányára való hivatkozással, megtartotta a választásokra kitüzött határidőt s legfölebb abba lett volna hajlandó beleegyezni, hogy a nemzetgyülés egy héttel később üljön össze, semmint tervezve volt. A pétervári tudósitások most azzal ijesztgetőznek, hogy a regens-kormány mily rettenetes terrorizmussal nyügözi le a népet és a katonaságot s hogy minden eszközzel odatörekszik, hogy Sándor fejedelem ujra megválasztassék. Ez ugyan nem egészen valószinü, de az máris bizonyos, hogy a fejedelemválasztó nemzetgyülés Oroszország akarata ellenére alakul meg s fog összeülni, s a konfliktus Bulgáriára nézve annál veszedelmesebb, mert az állampénztárban mutatkozó hiányok Oroszország támogatása, sőt egyenes segédkezése nélkül alig fedezhetők, s attól kell tartani, hogy Bulgária utóvégre mégis kénytelen lesz magát kegyelemre kiszolgáltatni az orosz kényurnak. Ma a helyzet egy szófiai távirat szerint ugy áll, hogy a vidékre utazott Kaulbarst helyettesitő *Neklyudov* visszaküldte a bolgár kormánynak egy köriratát s kijelentette, hogy *nem folytatja* vele a *diplomácziai érintkezést*. A körirat ugyanis a külföldi képviselőkhöz volt intézve s az volt benne mondva, hogy az olyan idegen alattvalók, kik a választásokba beavatkoznának, ki fognak utasittatni. Az orosz konzul, jól tudván, hogy ez a figyelmeztetés csak az oroszokra vonatkozik, megharagudott s megszakitotta a diplomácziai viszonyt, annyival inkább, mert egy Szófiában kifüggesztett s Karavelov ellen irányzott választási felhivás a következőket mondja: «Válaszszatok becsületes embereket, bolgárokat, és nem oroszokat. Ne feledjétek, hogy csekély hiba is elegendő ahhoz, hogy a szabadság és függetlenség elvesszen. Ovakodjatok azoktól az árulóktól, a kik Oroszországgal tartanak. Ne hallgassatok Karavelovra, az összeesküvés főkezdeményezőjére; ő ép olyan veszédelmes, mint Czankov.»

Lord Randolph *Churchill*, mint most már a félhivatalos Nord. Allg. Zeitung és bevallja, csakugyan járt *Berlinben*, a honnan Drezdán át *Bécsbe*, onnan pedig visszafelé *Párisba* fog menni. A londoni távirati iroda tagadta ugyan, mintha a kincstári kanczellár kontinentális utjának politikai czélja volna, de mindenütt kétségtelennek tartják, hogy ez az ut épen politikai tekintetben és a jelen körülmények közt kiváló fontossággal bir. Annyit egész határozottsággal állitanak, hogy Lord Churchill Berlinben tartózkodása alatt ismételten értekezett *Bismarck* Herbert gróffal, a *kanczellár* helyettesével.

Budapest, okt. 10.

A Horvát-Szlavonországok és Magyarország közt fenforgó ügyek kiegyenlitésére kiküldött országos bizottság ma délelötti tizenkettedfél órakor ülést tartott a képviselőház pénzügyi bizottsági termében. A regnikoláris bizottság tagjai kettőnek kivételével valamennyien jelen voltak. Részt vettek a tanácskozásban Tisza Kálmán, Szapáry Gyula gr. és Széchenyi Pál gr. miniszterek is. A bizottság *Szögyényi Marich* László főtárnokmester elnöklete alatt tárgyalás alá vette a horvát bizottság üzenetére adandó válaszüzenetnek tervezetét, melyet *Falk* Miksa szerkesztett és már hónapokkal ezelőtt beterjesztett. Egyes kérdések fölött beható tanácskozás folyt s több tételre nézve megállapodás jutott létre, azonban az egész tervezet tárgyalását nem fejezhették be. A bizottság holnap ujra ülést tart. Szögyény-Marich László elnök, tekintettel agg korára és gyöngélkedő állapotára, melynél fogva többször akadályozva lehet a tanácskozások vezetésében, kérte a bizottságot, hogy válasszon egy alelnököt. A bizottság méltányolván a felhozottakat, *Széll* Kálmánt választotta meg alelnöknek. A bizottság határozatképen kimondotta, hogy a válaszüzenetet, ha annak szövege végkép megállapittatott, csak a horvát bizottsággal való közlés után fogja nyilvánosságra juttatni. Az ülésen az elnökön kivül jelen voltak: *Tisza* Kálmán miniszterelnök, *Szapáry* Gyula gróf, *Széchényi* Pál gróf, *Orczy* Béla báró miniszterek, *Haynald* Lajos bibornokérsek, *Zichy* Nándor gr., *Majthényi* László b., *Falk* Miksa, *Széll* Kálmán, *Vizsolyi* Gusztáv, *Rakovszky* István, *Csáky* László gr., *Horváth* Lajos és *Thaly* Kálmán.

A képviselőház holnap e hó 11-én d. e. 10 órakor ülést tart. Napirenden van a Janszki-ügyből folyólag a képviselőházhoz intézett kérvények és feliratok tárgyalásának folytatása. Szólásra fel vannak jegyezve: Apponyi Albert gróf, Helfy Ignácz, Ábrányi Kornél, Mocsáry Lajos, Gulácsy Gyula, Hoitsy Pál, Polónyi Géza, Irányi Dániel, Matkovics Tivadar, Thaly Kálmán, Rácz Géza, Orbán Balázs br., Papp Elek, Tulok Benő, Lits Gyula, Olay Lajos, Weszter Imre, Fenyvessy Ferencz, Gullner Gyula, Horánszky Nándor. Olay Szilárd, valamennyien a bizottsági javaslat ellen, Münnich Aurél pedig mellette.

A vallas- és közoktatásügyi miniszteriumban az ügy beosztásban a következö változás történt: A *Tanárky* államtitkár felülvizsgálata alatt álló, dr. *Gömöry* Oszkár osztálytanácsos által vezetett V. és VI. ügyosztályok, ugyszintén a dr. *Forster* Gyula min. tanácsos által vezetett VII. és VIII. ügyosztályok (közalapitványi és müemléki ügyek), továbbá a *Kárffy* Titus min. tanácsos által vezetett X. ügyosztály (emberbaráti intézetek, zeneakademia és szinésziskola), a b. *Hornig* Károly püspök s min. tanácsos által vezetett I. ügyosztály (róm. és gör. kath. egyházi ügyek) viszonyaiban — az uj ügybeosztás szerint — változás nem történik. Továbbá az ipar- és kereskedelmi iskolák továbbra is *Gönczy* Pál min. tanácsos (II. ügyosztály) és a müvészeti ügyek s a muzeumok ügyei ezentul is *Szalay* Imre oszt. tanácsos (IX. ügyosztály) által fognak a miniszternek referáltatni; ellenben a Gönczy Pál vezetése alatti II. ügyosztály összes népnevelési ügyei, ideértve a felsőbb leányiskolákat, ugyszintén a tanitó- és tanitónő-képezdéket is, valamint a dr. *Klamarik* János oszt. tanácsos által vezetett összes középiskolai ügyek (IV. ügyosztály) és a IX. ügyosztályból a minta rajziskolával kapcsolatos rajztanárképző tanfolyam ügyei, ezentul nem közvetlenül a miniszter, hanem *Berzeviczy* államtitkár által fognak felülvizsgáltatni. Ezen rendszabály jelentősége egyfelől a miniszter felszaporodott munkaterhének szükségessé vált megosztásában, másrészt azonban abban is keresendő, hogy igy az egész sajátképeni tudományos oktatás rendszerének kezelése, az elemi iskolától fel az egyetemig, egy kézben futván össze, az oktatás különböző fokozatai közötti szükséges összhang és tervszerüség könnyebben lesz biztositható. Magától értetvén, hogy a felelősség szempontjából a miniszternek fenntartott ügyek, végelhatározás végett ezentul is az összes ügyágakból a miniszter elé fognak vitetni. Berzeviczy államtitkár megtartja ezentul is a felsőbb oktatási ügyek (III. ügyosztály) vezetését s megbizva marad a miniszteri évi jelentés szerkesztésének vezetésével és a költségelőirányzat egybeállitásával; a III. ügyosztályban azonban az orvos- és természettudományi oktatás és a bábaiskolák ügycsoportjára nézve — mint eddig — dr. Markusovszky Lajos min. tanácsos és ezentul az ügyosztály többi, az államtitkárnak fenn nem tartott ügyeire nézve Leövey Sándor osztálytanácsos is fog kiadványozási jogot gyakorolni.

VIDÉK.

* **A pestmegyei inségkölcsön** ügyében *Földváry* Mihály alispán a következő inditványt terjeszti a holnap kezdődő évnegyedes közgyülés elé: Keressék fel a kormány, hogy a megyénk inséges lakosainak fölsegélésére kamat nélkül, tiz évi törlesztésre, 100,000 frt inségkölcsönt sürgősen kiutalványozni kegyeskedjék, a mely inségkölcsön a megyei közmunka-alapból lenne tiz egyenlő részletekben tiz év alatt visszafizetendő. Bár a közmunka-alap, a közmunka-szabályrendelet ujabb átdolgozása folytán nem járásonkint elkülönitve, de együttesen kezeltetik. a kölcsön nyerendő összeg minthogy a dolog természetéből kifolyólag az utfentartási költség-előirányzat járásonként külön-külön állittatik össze, — a következő terv szerint lenne az visszafizetendő. Azon összeg, a mely a kölcsönből járásonként föl fog használtatni, a visszafizetési évek számával elosztva, a kamatjárulékokkal együtt ugyanazon járás költségvetési előirányzatába veendő föl, a melyben az fölhasználtatott s a föntartási költségtől eltekintve, rendes körülmények között uj vonalak épitésére fölvenni szokott tételnél levonásba fogna vétetni, vagyis, mindazon járásokban, a hol kölcsönösszeg használtatik föl, ezen összeg az uj vonalak épitésére előirányzandó tételből megfelelő arányban évenkint levonásba s mint külön tétel kiadásba vétetnék. Ezen pénzügyi müvelet által sem az állam, sem a járás uthálózata kárt nem szenved, — sőt eltekintve a morális haszontól, ez utóbbinak határozottan javára válik, az állam nem, azért, mert a kölcsönadott teljes összeget visszakapja; az uthálózat pedig azért nem, mivel hosszabb vonalak kiépitése mindég előnyösebb, mint rövid szakaszok évek hosszu során jókarba helyezése. Azon reményben, hogy a magas kormány kérelmünket megtagadni nem fogja, inditványozom, hogy minden járásból s a rend. tanácsu városokból 2—3, a közügyek iránt érdeklődő bizottsági tag keressék föl, hogy a főispán, alispánnal, a megyei államépitészeti hivatal főnökével, a főszolgabirák és polgármesterekkel tanácskozmányt tartsanak s igyekezzenek községenként kipuhatolni az inséges állapotok mérvét és állapitsák meg a kulcsot, a mely szerint a nyerendő kölcsönösszeg községenként fölosztatnék, oly formán azonban, hogy a nyerendő összeg bizonyos közhasznu munkák terjesztésére fordittassék, a milyenek például: közlekedési utvonalak épitése, védgátak emelése és csatornák ásása. A kiküldendő bizottság tenne javaslatot az iránt is, hogy vidékenként miféle munkálatok lennének foganatba veendők. Mindezek eldöntése végett október hónap végén egy rendkivüli közgyülés lenne egybehivandó. Végre inditványozom, kéressék föl a pénzügyminiszter ur, hogy a megyének inséges vidékein a jövő 1887. év első felében a közadók behajtását beszüntetni kegyeskedjék,

* **Kassáról** táviratozza tudósitónk: *Jókai* Mór ma vasárnap tartotta Kassán beszámolóját. A pályaudvaron Münszter polgármester üdvözölte, s a kormánypárt küldöttségileg fogadta. Beszámolójában felemlitette a Janszki-ügyet és az önálló hadsereg követelését időszerütlennek, a béke megmaradását valószinünek mondva, a kereskedelem emelését legfőbb czélul tüzi ki. Kereskedelmi akademiának felállitását Kassán közel jövőben kilátásba helyezi. Mandatumát bizalmatlanság esetében a választók rendelkezésére bocsátja. Eder Ödön megjelenésért köszönetet mondva, pártja bizalmáról, rendithetlenségéről biztositja. Este banket.

* **Kassa**, okt. 10. (O. E.) *Jókai* Mór a délutáni vonattal ide érkezett és a pályaudvarban százakra menő intelligens közönség által zajos éljenzéssel fogadtatott. Münster polgármester meleg hangu üdvözlő beszédében különösen hangsulyozta, hogy Kassa város polgársága még nagyon sok időkre óhajtja képviselőjének tisztelhetni. Jókai rövid szavakban köszönte meg a lelkes fogadtatást, kijelentve, hogy ha a polgárság szivesen fogadja, azonnal rövid beszédet fog hozzá intézni. A pályaudvarból Jókait hosszu sora a kocsiknak kisérte a Schalkház-szállóba, melyben a fogadó küldöttség foglalt helyet. A társalgási egylet nagy terme zsufolásig tömve volt, mikor fél négykor Jókai a terembe belépett. Szünni nem akaró lelkes éljenzés fogadta a képviselőt. *Eder* Ödön a szabadelvü párt elnöke az éljenzés lecsilapulta után üdvözölte Jókait, kifejezést adván azon általános érzületnek, melylyel Jókai mindenkor, de különösen most fogadtatik, midőn fáradságot nem kimélve a jelenlegi vészterhes időkben felkeres bennünket. Megnyugtatásul szolgál, hogy Magyarország sorsát oly kormány tartja kezében, mely a válságos idők daczára a békét mindinkább szilárditani igyekszik. Bármily áldásosnak ismerjük is el azonban a békét — mondja szónok — mi nem kivánjuk, hogy az ország érdekeinek rovására tartassék az fenn. (Zajos éljenzés.) Nyugodtan nézünk a nyomott kedélyhangulat daczára az ország jövője elé, nyugodtan, mert bizalommal viseltetünk az osztrák-magyar haderő erejében, az ország kormányában, a mely mindenkor szem előtt tartotta hazánk legvitálisabb érdekeit. Ismételve üdvözli Jókait. Szünni nem akaró éljenzés követte a szónok szavait.

Eder beszéde után *Jókai* a következő beszédet tartotta: T. polgártársaim! A megelégedés teljes érzetével volt szerencsém hallani tisztelt pártelnökünk válaszát. Ezelőtt nyolcz nappal intéztem nyilt levelet a kassai választó közönséghez. En e nyilt levelet egy uj szokásnak meghonositására kisérlettem meg. Ugyanis azt gondoltam magamban, hogy az nem egészen tiszta munka, hogy ha egy képviselő választói előtt megjelenik és akkor a választók az általa elmondott nézeteket a képviselő, személyes megjelenésének befolyásával összekötve, azzal a paradéval, a mit barátai számára rendeztek, hirtelen átgondolatban rövid idő alatt a helyzetet előadja, akkor egy kis éljent kiáltanak és ezzel meg van a bizalmi szavazat. Részemről elég időt adva választóimnak, hogy nézetemet megbirálják, előre bocsájtottam főbb körvonalait, annak, a miről önöknek most szólni szándékozom, hogy nyugodtan és higgadt vérrel megfontolhassák, vajjon helyeslik-e vagy nem azokat a nézeteket, a mit előadandó vagyok. Voltak, a kik azt mondták, hogy ez az én levelem nagyon is harczias szinezetü. Távolról sem. En abban azon a vonalon tul, a mit a miniszterelnök elmondott, semmit sem mondtam. Magam is ugyanazt mondtam, a mit igen tisztelt pártelnökünk előadott. A béke áldásait megzavarni, nélkülözni egyikünk sem akarja, könnyelmü provokáczióval a harczot előidézni bizonyára tartózkodunk, hanem a hol az ország messze nagy jövendője, a hol a monarchiának létérdekei forognak koczkán, ott azután erélyesen a két sarkunkra kell állnunk és minden erőnket latba vetnünk. En jelenleg az országgyülésnek mondhatnám legforróbb napjai közepéből jöttem ide. Eppen tegnap kezdődött meg a vita a felett a nagyon sajnos katonai ügy felett, a mit Janszki-ügynek neveznek, a miről már azt hittük, hogy a legfelsőbb királyi kézirat által, mely mondhatom bizonyára ő felségének saját kezdeményezése, eszménye volt (Zajos éljenzés) már végképen el van mindnyájunk nagy megnyugtatására temetve. De bizony ujra exhumálták, ujra bonczkés alá veszik és jelenleg, a hogy eljöttem még husz szónokot hagytam a fekete táblára felirva, ugy, hogy még mindig elég jókor ott leszek a vitánál. Nekem azonban nincs szándékomban ehhez a kérdéshez többé hozzá szóllani sem az országgyülésen, sem itt. En sem megtámadni nem akarom az illetőket, sem védelmezni. Hogy ez esemény felett általános volt a felháborodás a nemzetben, az bizonyos, mert ha általános nem lett volna, nem is volna semmi értelme a legmagasabb kéziratnak, mely hizonyára nem pártokat, nem az ellenzéket akarta ezzel megnyugtatni, hanem mindnyájunkat. En sajnosnak találom, hogy ez a vita az országgyülésen ujra felelevenült. Ha valaha, ugy most van szüksége ennek a monarchiának bebizonyitani azt, hogy közöttünk, midőn az események, a külviszonyok az együttes monarchiát fenyegetni látszanak, a legtökéletesebb egyetértés uralkodik, hogy itt nincsenek sem osztályok, sem pártok, sem nemzetiségek, sem felekezetek szerinti viszálykodások, mindenki egy nemzetet és népet képvisel. Itt most erre az országgyülésen folyó vita bizony nem jó világosságot fog vetni, ennek csak a monarchia ellenségei fognak örülni, ezek fogják tovább kürtölni bensö viszálykodásunkat. Mi jelenlegi helyzetünkben folyvást szövetségeseket keresünk, hogy magunkra ne maradjunk, de melyik európai hatalom fog szövetségesnek állani hozzánk, ha mi folyvást azt hireszteljük, illetőleg egy része szónokainknak azt hireszteli, hogy rosszul vagyunk megvédelmezve, hogy hadseregünk nem harczképes, hogy az ellentétben áll a nemzetnek érzületével. Hisz ezzel elriasztjuk magunktól még azokat is, a kik ragaszkodnak hozzánk. De hát nem igy áll a dolog. Onök bizonyára figyelemmel kisérték — hisz most a hirlapirodalom, a távirda gyorsan röpiti, nem kell ugy lassan szájról-szájra adni a hireket — mindenki tudja, minő szenzácziót keltett a miniszterelnök urnak az országgyülésen tartott beszéde, egész Európában mily nagy horderővel birt ez. Hogy mily nagy sulyt vetett az európai dipiomáczia mérlegébe, azt bizonyára kitalálhatja mindenki. A magyar miniszterelnöknek ez a beszéde nem azért keltett ily nagy figyelmet, mert a magyar országgyülésnek többsége állt a háta mögött, hanem azért, mert tudja egész Európa, hogy áll az osztrák-magyar monarchia hadereje, armádiája (Zajos éljenzés) és ezen armádia háta mögött áll az összes osztrák-magyar birodalom minden ajku népessége (Zajos éljenzés.) Ez adja meg a sulyt a miniszterelnök beszédének, mely suly eddig is nagyon észrevehetőleg nyomta le a mérleget a mi részünkre.

Tsztelt polgártársaim! A hogy levelemben is kifejeztem, rövid szóval itt is ki kell mondanom, hogy minekünk életérdekünk az, hogy népünk és hadseregünk közt az egyetértés, az egymást támogató polgári szeretet megerősödjék. Nem is szükséges erre buzditanom senkit közülünk. A legutóbbi hadgyakorlatok alkalmával a legmagasabb helyeken minden katonai parancsnok kivétel nélkül azt az örvendetes tudósitást adhatta, hogy a nép, még pedig annak minden rétegéből az intelligenczia, a gentry, a köznép, földmüvesek, a legnagyobb barátsággal, szeretettel fogadta hadseregünk kicsinyjét és nagyját. Az az egyetértés meg van közöttünk és valóban csak mesterséges indulatoskodás az, amit annak megtörésére, megczáfolására felhoztak, azért tehát kár az országgyülésen a szót vesztegatni.

Még pedig milyen szóáramlat ez? Hiszen a mi eddig volt, az még csak csergedező patak volt, de most jön a frázisok Niagara-zuhatagja. De a katonaság és polgárság közötti viszony, ez még mind hagyján! Hanem aztán ezzel összeköttetésbe hozzák a mi szónokaink az önálló magyar hadsereg elkülönitésének kérdését. En ezt az ő saját szempontjukból sem helyeslem. Mert hiszen nem vállalkozom én arra, hogy a magyar nemzetnek jogos aspiráczióit a pénzügy és a hadászat önállósitására ledisputáljam. Volt alkalmam — gondolom, ezelött három évvel tartott programmbeszédemben — előadni, hogy ezek a nagy reménységek valamikor meg is valósulhatnak. Akkor elmondtam annak feltételeit. Megczáfolni nem akarom, hanem csak azt kérdem, hogy most van-e ennek legjobb ideje? Ez a mostani korszak-e az, mikor sürgetni kell a nemzetnek, hogy az önálló magyar hadsereget válaszszuk ki a közös hadseregből?

Megverne bennünket mind a három isten, ha azt mondanák, hogy: jó, legyen meg a ti kivánságtok! Legyen külön hadsereg! — Akkor most kellene szerveznünk egy szétbomlasztott hadseregből a magunkét. Van-e nekünk erre időnk? Van-e időnk arra, hogy a különválasztott hadseregnek uj tisztikart, tüzérséget teremtsünk, nem is emlitve azt, hogy az önálló magyar hadsereg maga után vonná az önálló horvát hadsereg felállitását? Ezeket én most mind mellőzöm, csak azt kérdezem, hogy vajjon a kik a legjobban kivánják, követelik, hogy az osztrák-magyar monarchia erélyes akczióba lépjen, ugyanazon egy lélekzetvétel alatt követelhetik-e ma azt, hogy a harczvonalba felállitott hadsereg, mely azon akciónak egyedüli tettleges része, tényezője, mostan szétbomlasztassék, kétfelé választassék? Azt kérdhetik önök tőlem, hogy miért nem mondod ezt el odahaza az országgyülés előtt? Hát te választó közönség, azokat, a kik abból politikai kapitálist akarnak verni, arról lebeszélni, hogy az a beszéd, a mit t. képviselőtársaink agyából ki ne törjön, épen olyan volna, mint egy embernek, a kin köhögés erőt vett, azt mondani, hogy ne köhögjön. Annak ki kell jönni. (Derültség.) Nem olyan gyönge ember, mint én, hanem oly férfiu, a kinek nagysága előtt pártkülönbség nélkül hajlunk meg mindnyájan, maga Kossuth Lajos intézte a magyar nemzethez azt az intést, hogy a jelenlegi helyzetben a dinasztiának érdekei tökéletesen ugyanazonosak a magyar nemzetnek érdekeivel. Ez a szó nemcsak fölfelé volt intézve, hanem lefelé is. A magyar nemzetnek is tudnia kell azt, hogy magát és a dinasztiát együtt védi most. Ez a nagy férfiu következőleg végzi szavait: Ő soha sem volt barátja az osztrák kétfejü sasnak, de hogysem ezen kétfejü sasnak megégetésére Magyarország szolgáljon máglyául, ez ellen tiltakozó szavát emeli.

S most mi akarjuk a tüzet szolgáltatni ehhez a máglyához? Ha Kossuthnak szavai elenyésztek, mit keressen akkor ott az én gyönge felszólalásom? Azonban én azt hiszem, hogy a magyar diplomacziának eddigi fellépése, de különösen az a tény, hogy igenis nagyon jól el vagyunk készülve, ha kell, erélyes akczióra is; hogy igenis az a hadsereg, melyet mi magunk, nem mi, de nehány szónokunk ugy lenéz, oly sok kifogással terhel, az a hadsereg bizonyára képes megfelelni feladatának: ennek tudata meg fogja tartani számunkra a mindnyájunk által kivánt békét.

Beszéde további folyamáhan igy szólt: A kereskedő kezében lévő rőf az a fegyver, mi Magyarországot legjobban megvédelmezni hivatva ván. Beszereztünk már repetáló puskát, de nekünk repetáló literekre van szükségünk. (Elénk derültség.) A kormánytól azt a határozott biztatást hozza, hogy a város legközelebb kereskedelmi akadémiát kap.

UJDONSÁGOK.

— okt. 10.

— *Személyi hirek.* *Khuen-Hédervárу* Károly gróf horvát bán tegnap este Budapestről Zágrábba utazott. — Udvari vadászat volt tegnap Mürzzuschlagban, melyen *Ferencz József* császár és király, *Albrecht Frigyes* szász király, *Lipót* herczeg, a *toscanai* nagyherczeg s mások vettek részt. — Arról, hogy *Churchill* lord meglátogatja-e Bécsett, ott még semmit nem tudnak. — *Lajos* bajor herczeg, királynénk testvére, tegnapelőtt Ischlbe érkezett. Az uralkodóné látogatást tett fivérénél. — A *cumberlandi* herczeg egészségi állapotáról Kopenhágából aggasztó hirek érkeznek. A herczeg nagyfoku idegességben szenved.

— **Milán szerbiai király** ma érkezett vissza Szent-Ivánról, hol mint gróf Zichy Jenő vendége vadászattal töltött pár napot. A király a déli vasut gyorsvonatával érkezett meg az egész vadásztársasággal a déli vasut budai pályaházába, honnan gr. Zichy Jenő fogatán az Angol királynő szállodába hajtatott. Rövid pihenő után a király látogatást tett Tisza Kálmán miniszterelnöknél, kit azonban nem találván otthon, névjegyét hagyta hátra. Visszatérve a szállodába egy órakor dejeneurhez ült, melyre vendégül hivta az egész vadásztársaságot. A szállodában fogadta b. Splényi Ödön dedektiv-főnököt, kinek személyesen adta át a Takova-rend jelvényét. Délután a magyar államvasutak központi személypályaudvarába hajtatott, hol gróf Zichy Jenő, gróf Andrássy Manó, Forinyák tábornok, *Fakh* Károly, Szteics szerb konzul, Ulman Pált alkonzul és Davieso konzuli titkár várakoztak rá. A király csak pár perczet töltött a miniszteri várótereмben, mert érkezése után közvetlen indult a magyar államvasutak 504. számu személyvonata, melylyel a király utját Zimonyon át Belgrádba folytatja. A magyar államvasutak részéről Langer üzletvezető s Merkl állomásfőnök inditották a vonatot. Milán király a pályaudvar perronján vett bucsut gróf Zichy Jenőtől, biztositva őt, hogy a szentiváni vadászatokról nagyon kedves emlékeket visz hazájába. A király utja ugy volt tervezve, hogy Kelenföldön át külön vonattal utazik a ferenczvárosi pályaudvarra, s itt száll át a zimonyi vonatra, de e diszpozicziót az utolsó órában megváltoztatták.

— **Párbaj és immunitás.** A parlamenti köröket — mint értesülünk, — ismét egy párbaj-ügy foglalkoztatja melyben a képviselői immunitás szerepet játszott. Hogy az ügy itt is nem akként dőlt el, mint a Komjáthy, affairben, tényleges elintézéssel, mely azonban az elvenem alterálja: az nem a provokált képviselő hibája. Kitünik ez az eset történetéből, mely im itt következik: *Ugron* Gábor ez évi május 21-én a képviselőházban a választási visszaélésekről szólván, többek közt azt mondta, hogy Kolozsvártt «egy lelkiösmeretlen ügyvédet a választás idejére helyettes polgármesterré tettek.» E kifejezést Bokros Elek kolozsvári ügyvéd magára vette s Ugrontól elégtételt kért. A kihivott képviselő azonnal megnevezte segédeit, az ügy elintézése azonban véletlen esett miatt halasztást szenvedett, ugy hogy a két fél megbizottai csak a mult hó végén találkoztak. Ugron Gábor segédei *Olay* Lajos és *Komjáthy* Béla orsz. képviselők, annak a hangoztatása mellett, hogy a képviselőnek joga is, kötelessége is a közélet eseményei és szereplői felett kritikát gyakorolni, késznek nyilatkoztak az elégtétel-adásra, ha Ugron valótlant mondott. Annak a bizonyitására, hogy állitását Ugron nem a légből kapta, produkálták az alább közlendő birói okiratot, mely három év óta megtámadás nélkül fennáll, s az ügy lovagias elintézését arra az esetre helyezték kilátásba, ha Bokros a birói konstatálást hasonló közhitelü okirattal vagy fegyelmi biróságnak itéletével megdönti. Bokros segédei *Teleki* Döme gróf és *Bethlen* Odön gróf viszont minden feltétel kizárásával az elégtételt sürgették s még becsületbiróságra sem hivatkoztak. Ily körülmények közt aztán Komjáthy és Olay az ügyet felük részéről befezettnek jelentették ki. Az emlitett okirat, melyben két biró és egy tollnok konstatálja, hogy Bokros Elek ügyvédi minőségben felet és ellenfelet egyszerre képviselt, az «Ellenzék» közlése szerint igy hangzik:

Jegyzőkönyv 1883. julius 5-én felvétetett az erzsébetvárosi kir. törvényszéknél az erdélyi földtehermésitési alap igazgatóságnak 1881. évi november hó 9-én 2820/881. szám alatt ifj. gróf Bethlen Gábor és érdektársai részére Bolkács és Zsidre községekben vesztett és eddig nem kárpótolt urbériségek után megállapitott 56,460 frt 39¾ kr. tőke és 62,624 frt 16¾ kr. tőkésitett kamat hátralék kiutalása tárgyában a marosvásárhelyi kir. itélő táblának 1883. február 16-án 562/83. szám alatt kelt végzése alapján innen 2210 és illetve 2697 és 3073/883. polg. számok alatt kelt végzések folytán. — Tovább folytattatik 1883. évi julius hó 10-én. Ezután ügyvéd Balogh György tárgyaló biró engedelmével jegyzőkönyvre adja a következő kérését: «Kérem a tek. tárgyaló biró urat hivatalosan konstatálni ezen tárgyalás folyama alatt ezen tárgyalási teremben történt következő tényeket: Bokros Elek ügyvéd ur egyik fizetett embere Sugár József ügyvéd, Borbély Karolina, gróf Bethlen Lajos (guraszádi) és gróf Bethlen Pál (bajusz) képviselete czime alatt, Bokros Elek ügyvéd ur pedig megjelent mint gróf Bethlen Sándor és Károly képviselője. A tárgyalási jegyzőkönyv tartalma igazolja, hogy Bokros Elek ur képviseltjeinek merőben ellentétes álláspontjuk van ez ügyben, mint gróf Bethlen Lajos és gróf Bethlen Pál csődtömegének és Borbély Karolinának, mégis az történik e tárgyalási teremben az 1874. évi 34. t.-cz. 10. 47. és 49. §-a ellenére, hogy Bokros Elek ügyvéd ur szerkesztette nemcsak a gróf Bethlen Sándor és Károly nevében tett nyilatkozatokat, perbeszédeket, hanem szerkesztette saját czéljaira a Borbély Karolina, gróf Bethlen Lajos (guraszádi) csődtömege és gróf Bethlen Pál (bajusz) csődtömege nevében Sugár József czége alatt előterjesztett nyilatkozatokat is; nemcsak, hanem ez utóbbiak részére a 131. számu okmányt maga adta át. Természetes ez, miután a mind illetékes helyen és annak idején nem késendek igazolni a Borbély Karolina vélt igényét fele részben magára iratta, gróf Bethlen Pál csődtömege hitelezője Baruch Adolffal pedig e vélt igényre nézve kiegyezett. Balogh mp.» Tárgyaló biró, ügyvéd Balogh György kérésére habár nem örömest, de az igazságnak megfelelően konstatálni kénytelen, hogy a jelen jegyzőkönyvben XXI. és XII. alatt a jegyzőkönyv 16—22. ivein látható nyilatkozatokat, melyek Sugár József ügyvéd mint Borbély Karolina, gróf Bethlen Lajos (guraszádi) és gróf Bethlen Pál (bajusz) csődtömegeik képviselője által jegyzőkönyvre diktáltattak a tárgyalási teremben Bokros Elek ügyvéd a gróf Bethlen Sándor és Károly igazolt képviselője szerkesztette és Sugár József ügyvéd azon nyilatkozatokat a Bokros Elek ügyvéd sajátkezü irásából mondatotta jegyzőkönyvre. A kérés többi részére nézve nem érzem magam hivatva reflektálni. Ezután az idő előrehaladván a jegyzőkönyv azon megjegyzéssel záratik be és iratik alá, hogy tárgyaló biró hivatalos ügyben elutazni lévén kénytelen, a tárgyalást holnap reggel 8 órakor Káplány Géza kir. törvényszéki biró fogja vezetni elnöki intézkedés folytán, ki a jelen ügyre vonatkozó összes iratokat ezennel kezéhez veszi. *Székely* Miklós mp. kir. tszéki biró, *Káplány* Géza mp. kir. tszéki biró, *Szarka* Sándor tollnok, *Balogh* mp., *Isselcutz* Viktor mp.

Bokros az ügynek ebben a stádiumában sem kért vizsgálatot maga ellen, hanem e helyett sértő tartalmu levelet irt Ugronnak. Ugron, miután ily módon az affair a képviselői immunitás kérdésének érintése nélkül elintézhetővé vált, Bokrostól azonnal elégtételt kért. Segédei, *Hoitsy* Pál és *Győrffy* Gyula tegnap keresték fel Bokros segédeit, *Keglevich* István gróf és *Gromon* Dezső urakat és eljárásukról a következő *nyilatkozatot* adták ki:

Alólirottak Ugron Gábor ur megbizásából elégtételt kértünk Bokros Elek ügyvéd urtól az általa 1886. szeptember 27-ikén irt levélben foglalt sértésekért, s mai napon felkerestük e czélból megbizottait, Keglevich István gr. és Gromon Dezső urakat. Nevezett urak kijelentették előttünk, hogy miután e sértőlevél egy előbbi ügynek következtében iratott s Ugron Gábor ur tanusitott magatartásának és eljárásának a jellemzésére iratott: felük elégtételt nem ád. Miután pedig az előző ügy, melyre hivatkozás történik, nem bonyolitható össze a jelenlegivel, mert most sem a sértés minősége, sem a sértő, sem a sértett fél személye nem ugyanaz, mint volt az előző ügyben, mi alólirottak a Bokros Elek ur megbizottainak felük nevében tett nyilatkozatát az elégtétel megtagadása ürügyének tekintjük, aminek következtében Ugron Gábor urra nézve ezen ügyet befejezettnek jelentjük ki. Budapest, 1886. október 9. *Hoitsy* Pál, s. k., *Győrffy* Gyula s. k.

— *A Herbert-Christen-ügyre* vonatkozólag, képviselői körökben keringett s bécsi lapok által nagy kedvteléssel terjesztett hirekkel szemben, mintha Herbert Christen hadnagy irányában gyáván viselte volna magát, a pécsi lapok a következő nyilatkozatot közlik:

Christen Alajos ur, cs. kir. hadnagy f. évi szeptember hó 30-án provokált azért, mert feljelentése folytán ellenem folyamatba tett katonai eljárási ügyben, a mely köztudomásulag tartalékos tiszti rangom elvesztésével végződött, megsértettem. Minthogy a kihivás feltétlen elfogadása által helyeslésemet és megnyugvásomat fejezném ki, Christen ur feljelentése, tanusitott egész magaviselete és a katonai hatóságok eljárása felett, nagy következetlenséget árulnék el és a közvéleménynyel határozottan ellentétes állást foglalnék el; a feltétlen viszszautasitással pedig önbiráskodást gyakoroltam volna: Vaniss Sándor és Liszkay Bálint urak megnevezett segédeim által kijelentettem, hogy habár kötelezhető nem is volnék reá, mégis kiállok és megverekszem bárkivel is, a ki Christen urral közösséget vállal, lovagias elégtételt a megsértett hadnagy urnak azonban csak az esetben adok, ha az ügy közösen választott becsületbiróság elé terjesztetik és az határozatával erkölcsi felelősséget vállal és reá kényszerit az elégtételadásra, a melyre önként vállalkozom bárkivel szemben, csak Christennel nem! A becsületbiróság, — miután mindkét fél kijelentette, hogy annak magát feltétlenül aláveti, — megalakult és f. évi október hó 3-án hozott itéletével felmentett engem minden további kötelezettség alól Christen urral szemben. Ezekből kétségtelen, azt hiszem, hogy nem volt czélom a fegyveres elégtétel-adás elől kitérni, de nem határozhattam el magamat ezen lépésre azon urral szemben, a ki feljelentőnek szegődött a magánsérelmet, miként a becsületbirósági tárgyalás folyamán bebizonyult, hivatalos feljelentés tárgyává tette; sőt még azt is merte állitani, a mi a becsületbiróság által is elvettetett, hogy tiszti rangom megfosztásáról csak folyó évi szeptember hó 29-én értesült a »Fünfkirchner Zeitung»-ból, holott ezen határozat nekem már folyó évi szeptember hó 25-én kézbesittetett, ezen időtől fogva közbeszéd tárgya, 27-én délben nagy falragaszok hirdették lefokoztatásomat, ezen napon a tervezett tüntetés miatt a katonaság konzignálva volt, sőt 28-án este a főtéren ováczióban nyert kifejezést a méltatlankodás a velem szemben követett eljárás miatt. De ha sem a becsületbiróság megalakitása előtt, sem az általa hozott határozat kihirdetése után nem akadt senki és bizonyára nem az én személyem miatt, a ki Christen urral közösséget vállal, habár erre a mult évben praeczedens volt épen az 52. számu gyalogezrednél és akkor az illető felhivás nélkül, önként vállalkozott reá, hogy mehettem volna ki én vele? talán bizony azért, hogy kiszedjem lábából azon tüskét, a melybe belelépett akkor, midőn ellenem tört? Kijelentették tehát segédeim f. évi október hó 5-én délelőtt 11 és 12 óra közt Christen ur segédei előtt, hogy ugy saját részükről, valamint részemről ezen ügy a becsületbiróság határozata folytán be van fejezve. Ennek ellenére egy órával később lakásomon megjelent két ur s megbizásból egy nyilt levelet adtak át; — de miután meggyőződtem, hogy az Christen urtól ered, sem el nem fogadtam, sem felolvasni nem engedtem. Azon urak azonban ujólag kijelenték, hogy megbizásuk a levelet nekem átadni, — a mire azt jelenlétükben olvasatlanul összetéptem; erre kijelentették, hogy Christen ur a széttépett levélben engem gyávának (Feigling) nyilvánit az esetre, ha a becsületbiróság határozatára támaszkodva, vele megvivni vonakodom. Ez a tiszta tény s minden más hir, a mely kering s a lapokban is napvilágot látott, határozottan téves és valótlan. Itéljen a közönség, hogy a gyávaság jellegét viseli-e magán tanusitott egész eljárásom? Illethet-e engem ez a vád azon nyilatkozatom után, hogy kiállok bárkivel is, a ki Christen urral közösséget vállal? Tisztességes volna-e az, ha a becsületbiróságnak adott szavam (hogy t. i. itéletének feltétlenül alá vetem magam) megszegésével párbajra kelnék Christen urral, a ki denuncziálását, szenvedett sérelmének hatóságoknál eszközölt feljelentését és valótlan állitását még azzal is tetézi, hogy a becsületbiróságoknál tett igéretét megszegi? Keresse Christen ur becsületét a katonai hatóságoknál, a hol feljelentette sérelmeit s a honnan várta azok megtorlását! Es legyen meggyőződve, hogy sértegetési szándékával engem nem sért meg, mert erre ma már képtelen. Kelt Pécsett. 1886. évi október hó 7-én. Herbert János, városi I. aljegyző.» — Megemlitjük még, hogy ama becsületbiróság, mely a Herbert és Christen urak között fenforgó párbajügyben döntött, Bánffay Simon kir. tanácsos és közjegyző elnöklete alatt Bartosságh Imre megyei főjegyző, Egry József ügyvéd, Leonárdi Frigyes kapitány és Csermák Mihály hadnagy urakból állott s 2 napi tanácskozás után, hova tanuk is voltak megidézve, kimondotta, miszerint: «Christen hadnagy ur jogositva volt s illetőleg jogositva volna Herbert János urtól a f. évi julius hó 6-án előtte felolvasott németre forditott beadványban használt «denuncians» szóért és jellemzésért, mint reá kétségtelenül irányzott személyes sértésért lovagias elégtételt követelni, de minthogy kihivásával a szokásos 24 óra elmulasztásával nyilván elkésett, Herbert János aljegyző ur ezen lovagias elégtételt Christen Alajos cs. és kir. hadnagy urnak megadni nem tartozik.»

— **A Janszki-ügy utójátéka.** *Kisujszállásról* irják lapunknak: A kisujszállási 48-as kör a következő üdvözletet küldte Komjáthy Béla orsz. képviselőnek: «A kisujszállási 48-as, valamint sietett részvétnyilatkozatát *Komjáthy* Béla orsz. képviselő ur fiának elvesztése fölötti bánatában kifejezni, ugy nem késik üdvöz-

lésének és legjobb szerencsekivánatának nyilvánitásában részesitem őt, mint képviselőjét, ama hősies magatartásért, mit tanusitott az igazság érdekében tett felszólamlása miatti párbajügyben. Éltesse isten őt nemcsak szerettei javára, de a haza dicsőségére és a mi büszkeségünkre igen sokáig s tegye szerencséssé mindennemü dolgaiban.» A *pécsi* jogakadémia ifjusága a következő üdvözlő táviratot intézett Komjáthy Béla orsz. képviselőhöz: «Nagyságos Komjáthy Béla országgyülési képviselő urnak Budapesten. Alkotmányos jogaink lángkeblü védőjének, a tántorithatatlan és szilárdlelkü hősnek győzelméhez hazafiasan forró üdvözletüket küldik, rendithetlen ragaszkodással a pécsi jogakadémia polgárai.»

— **A czár beteg.** Ha a «Times» elhiresült párisi tudósitójának Blowitz urnak hinni lehet, franczia diplomata körökben komolyan aggódnak az orosz czár kedély-állapota miatt. A hatalmas uralkodónak mindunta-lan bogaras fellobbanásai vannak, s ingerültsége különösen akkor fokozódik végletekig, ha Bulgária kerül szóba. E mellett éjei nyugtalanok: nem tud aludni s szó nélkül, mereven maga elé nézve jádos fel s alá termeiben. — E hir valóságáért mindenesetre Blowitz urra háritjuk a felelősséget.

— **Táncsis Mihálynak**, a nép barátjának, a szabad eszmék nagyratörőjének szobrát ma leplezték le szülőföldén Ácsteszéren. Az emlékbeszédet *Eötvös* Károly tartotta. *Inczédy* László alkalmi költeményét pedig Kiss Nándor, a szobor-bizottság egyik tagja szavalta el. Veszprémmegyét a leleplezésen Szönyeghy zirczi szolgabiró és Ányos László, a veszprémi függetlenségi pártot pedig Czollenstein Ferencz képviselték.

— **Munkások zavargása.** Az abdai Rápeza-szakasznál 7—800 munkás van foglalkoztatva, a kik uton utfélen követnek el kihágásokat. Mult pénteken este azonban rakonczátlankodásuk már komolyabb jelleget öltött. Az ily vállalatoknál rendszerint sátrak vannak, melyekben élelmiszerek és italok kaphatók. Pénteken este a munkások tömege megrohant egy ily kantinost, a helyiségekben található tárgyakat összetörték, az italokat a mezőre vitték, hol a hordókat csapraütve, banális mulatságot csaptak. Megakadályozni őket persze nem lehetett. Midőn azután az elfogyasztott nagymennyiségü bortól megrészegedtek, a mulatság befejezéseül hatalmas verekedést rendeztek. Két ember a csatatéren maradt, ezeket a kórházba szállitották. A vállalkozók az esetről jelentést tettek, mire a szolgabiróság intézkedett, hogy a zavargásban részt vett munkásokat a csendőrök letartóztassák.

— **Montenegró ágyui.** Csetinjéből irják okt. 1-ei kelettel: A Krupp-féle esszeni fegyvergyárban rendelt 8 tábori és hegyi ágyu nagy mennyiségü lőszerrel együtt ide érkezett. Nikita fejedelem megnézte azokat és kitünőeknek találta. Az apró fejedelemség még soha se rendelkezett ily nagy mennyiségü és ily jó hadi felszereléssel, mint most. Az se érdektelen, hogy a montenegrói fejedelmi kormány az Esszenben rendelt hadikészletet készpénzzel fizette ki, ami annál csodálatosabb, mert ily jelentékeny összeget alig vehettek a szük tartalmu állampénztárból, meg az is bizonyos, hogy Montenegro az utóbbi időben semmiféle pénzügyi operácziókhoz nem folyamodott.

— **Feleséggyilkos és öngyilkos bérkocsis.** Mint a *Sopron* irja: Kager József 50 éves soproni bérkocsis e hó 7-én reggel 9 óra tájban otthon a lakásán két életveszélyes sebet ejtett zsebkésével a feleségén, s aztán ezt vérbe fagyva hagyva, elmenekült az ujteleki kapun ki a káposztás kerteken át, egyenesen az ó-uszodához, melybe bele ölte magát. Kager nejével mindeddig a legjobb viszonyban élt s a gyilkosságot valószinüleg elmezavarban követte el.

— **A fölgyujtással fenyegetett Bécs.** Mai lapunkban részletesen ismertettük a bécsi anarkhistáknak a rendőrség által meghiusitott merényletét, a mely Bécs városának fölgyujtását czélozta. E tudósitásunkat a következőkkel egészitjük ki: Az okt. 3-ról 4-ére virradó éjjet tüzték ki, hogy a nyugoti külvárosokban levő fatelepeket s a város középületeit fölgyujtsák. De mielőtt tettüket végrehajthatták volna, a rendőrség nyolcz szövetségest letartóztatott. Eddigi vallomásaik szerint tervük oda irányult, hogy az emlitett éjszakán tömeges gyujtogatásokat eszközöljenek, részben a városban, részben a legközelebbi környéken. A merénylők négy csoportra oszoltak. Az *első* csoportnak Penzingben kellett volna gyujtogatni; e csoport négy nitroglicerines üveggel volt ellátva. A *második* csoportnak a roszaui nagy fatelepekre irányult a figyelme s már tényleg meg is tette az első lépést, a mennyiben három üveget már a fatelepek között elhelyezett. A robbanó készülékeket tegnap csakugyan föltalálták Schultenak a fatelepén; szerencsére nem tudták meggyujtani, mert rosszul voltak fölszerelve, a mennyiben az üvegkup az üvegbe megforditva volt beleillesztve. A *harmadik* csoport Untermeidlingent és Hetzendorfot választotta tevékenységi teréül. Raschka Simon fatelepén elhelyeztek egy robbanó üveget s ez csakugyan *föl is robbant*. Itt azonban az a szerencsés véletlen történt, hgy a raktáron levő fa tölgyhasábokból állott, a melyek nem egykönnyen fognak tüzet. Egy járó-kelő észrevette az üveg égő környékét s még elejét vehette a komolyabb veszélynek. Meidlingban Grabmann asztalos fatelepén egy másik üveget találtak, a mely hasonlóképen ártalmatlan volt, mert rosszul volt fölszerelve. A *negyedik* csoportnak Obermeidlingban és Favoritenben kellett volna müködnie. Ez két robbanó üveggel, négy robbanó csővel, két nitroglicerines és egy petroleumos üveggel volt ellátva. E csoport valószinüleg óvójelt kapott; minek következtében a tárgyakat eltávolitották s a liniengrabeni temetőben elásták, a hol megtalálták azokat. A petroleumnak valószinüleg az lehetett a rendeltetése, hogy vele épületeket gyujtsanak föl. A megtalált bombák, a melyeket egy sechshausi bádogos készitett, meglehetős gondos munkáról tanuskodnak. A robbanó anyagot, a melyet a bombákban találták, «*janik*»-nak hivják. A bombák üres golyók, mintegy nyolcz czentiméter átmérővel, ugy hogy föltünés nélkül lehet a kabát-zsebben viselni. Dinamittal vannak töltve. A bombák felületén husz emelkedés van, a melyekhez kapszlik vannak erősitve. Az emelkedések ugy vannak késztve, hogy bármint esik is a bomba földre, egyszerre három kapszli sül el. A bombákat a *Most* által New-Yorkban kiadott «Moderne Kriegskunst» utasitásai szerint készitették. A robbanó üvegeknek henger alakja van, mintegy 35 centiméter magasak s 60 köbczentiméter nagyok. Az üveg szük nyakában parafadugó van alkalmazva. Ha azonban gyujtani kell vele, ugy a dugó helyébe 10—15 czentiméter hosszu üvegcső jön. E csőnek alsó részében fehér por van, valószinüleg robbanó anyag, a felső részét légenysavba mártott vatta-dugó zárja el. A fehér por olynemü vegyi készülék, hogy egyetlen csepp légenysav érintésére robbanást idéz elő s egyuttal meggyujtja az üvegben lévő égő anyagot.

— **Miss Leona Dare**, kinek a minap Lille fölött történt légi kalandjáról mi is megemlékeztünk, ma nem mutathatta be hirdetett produkczióit s a léghajó aljára erősitett trapézen véghezvitt erő-mutatványok hátborzongató gyönyöreiről a budapesti közönség egyelőre kénytelen volt lemondani. Az állatkert ajtaján zörgető publikum, mikor tudtára adták, hogy a felszállásból semmi sem lesz, mert a léggömböt nem lehetett megtölteni, zugolódva távozott. Pedig nem volt igaza. Az üres gömb annyit ér a levegőben, mint az üres zseb a földön. Emelkedni egyikkel sem lehet.

Rövid hirek. *Debreczenben* Hunyadi Zsófia asszony végrendeletileg 500 frtot hagyott az erdélyrészi magyar közmüvelődési egyesületnek. — *Nagy-Károlyban* tegnapelőtt pisztolypárbaj volt Luby Géza és Bezerédy Dezső közt. Mindkét fél sértetlen maradt. — *Kántorjánoson* (Szatmármegye) Mándy Samu földbirtokosnak a neje, Mandel Pál orsz. képviselő leánya, midőn egy uj, amerikai szerkezetü revolvert próbálgatott, magát veszélyesen megsebesitette. — *Meszes-Györkön* Tolnai István gazdaember sziven lőtte magát. — *A történelmi kiállitást* tegnap 234 fizető látogató nézte meg s befolyt 45 frt 20 kr. A megnyitástól máig a látogatók száma 40,863 s a bevétel 8865 frt 10 kr. — *Karczag* város képviselőtestülete elvben elhatározta artézi kut furását. — *Gyöngyös* városa is tervbe vette egy artézi kut létesitését. — *Pécs* városa okt. 14-én ünnepli a török uralom alól történt fölszabaditásának kétszázadik évfordulóját. — *Polgárdin* Dezső István ottani lakos 22 éves leányának a ruhája meggyuladván, a szerencsétlen leány hamuvá égett. — *Pozsonyban* közuti lóvaspályának létesitését tervezik.

= **Felségsértő kapuczinusbarát.** A bécsi rendőrigazgatóság — mint H—k irja — sürgősen köröztet egy Huth Miklós Benő pozsonyi születésü 37 éves r. kath., nőtlen, volt kapuczinus rendi szerzetest, akit nem kisebb bün sulya terhel, mint hogy életveszélyes fenyegetést követett el a királyi család ellen. Az illető ugyanis ez évi aug. hó 10-én Albrecht főherczeghez egy felségkérvényt küldött, hogy azt a király kezeibe juttassa. Szeptember elején ujból kérelmezte ügyének elintézését s minthogy egyikre sem kapott választ, október 4-én rövid uton levelet intézett Albrecht főherczeghez, melyben kijelenti, hogy miután igazságos kérelme elintézést nem nyert, leszámolt életével, nem retteg semmitől s ne csudálkozzanak, ha legközelebb a királyi családban nagy szerencsétlenség fog történni. Annak ő lesz az okozója s ha elfognák is, a mi aligha sikerül, van már utódja, a ki boszuját végre fogja hajtani. Pár nappal ezelőtt Huth levelet intézett a bécsi kapuczinusok házfőnökéhez, a melyben születési bizonyitványát kéri. Ez a levél, a postabélyeg szerint, Ujpesten kelt s a születési bizonyitványt Esztergomba poste restante kéri küldeni. Ennélfogva a bécsi rendőrigazgatóság megkereste az illető törvényhatóságokat, hogy Huthot nyomozzák s feltalálás esetén felségsértés büntényé miatt tartóztassák le s erről a bécsi rendőrigazgatóságot táviratilag értesitsék. Az ujpesti rendőrség Huthot tegnap letartóztatta.

= **Csatorna-beszakadás.** A külső váczi-uton, a Grünwald-féle szeszgyár közelében Beez Móricz napszámost, a ki több társával egy vizlevezető csatorna ásásával foglalkozott, ma reggel a leomló föld ugy odaszoritotta a másik csatornafalhoz, hogy a kulcs-csontja eltört.

= **Tüzvizsgálat.** A retek-utczai tüz szinhelyén a tüzvizsgáló bizottság tegnap megállapitotta, hogy a tüz Folláth József vendéglős házában ütött ki gondatlanság következtében.

= **Plessinger Ernőt**, a megszökött rablógyilkost hir szerint Zimonyban elfogták.

A KOLERA.

A fővárosban.

A kolera a fővárosban épenséggel nincs szünőfélben, söt az utóbbi napokban sulyosabb jelleget öltött, amennyiben a betegek számához képest a halálozások aránytalanul nagymérvüek s a gyors halálesetek oly nagy számban fordulnak elő, a hogy az a járvány egész tartama alatt nem történt. Pedig orvosi körökben nem a betegedési esetek csökkenésében, hanem a járvány szelidülésében találnak biztositékot arra nézve, hogy a járvány szünni kezd s megszünése rövid idő alatt várható, a mi — fájdalom — a fővárosban épen ellenkezőleg mutatkozik s ez arra int, hogy a hatóságoknak és egyeseknek kétszeres pontossággal és éberséggel kell az elrendelt és előirt óvintézkedéseket teljesiteniök.

*

Négy sulyos megbetegedés történt tegnap, melyek mindegyike halállal végződött. Kalina Jozefin 51 éves napszámosnő a rákosi téglagyárban — hol ezen kivül még egy megbetegedés történt — éjjel hirtelen rosszul lett. Éjfél után fél 2 órakor bevitték a barakba, hol már reggel fél 8 órakor meghalt. Nagy Anna perkátai születésü 23 éves napszámosnő délelőtt 11 órakor az uj vásártér 4. számu házban magánkivül haldokolva találták, bevitték a barakba, hol délután fél 5 órakor kolerában meghalt. Janczek György pruzsini (Trencsén) 53 éves drótos tót csak tegnap érkezett gyalog a fővárosba s azonnal megkapta a kolerát. Délután 5 órakor bevitték a barakba, este 10 órakor meghalt. Végül a Szabolcsutcza 24. számu házból Koszalta János 4 éves gyermeket vitték be reggel 9 órakor, a ki hat órai szenvedés után szintén meghalt. A régi betegek közül meghaltak: özv. Bruitska szül. Kapina Teréz 55 éves lakástalan napszámosnő, Pribitek József 64 éves malommunkás, Mészáros Mihály 50 éves napszámos, szigonyutcza 37. sz. s Tóth Pál 35 éves vasuti munkás, a ki tegnap a központi személypályaudvarban betegedett meg.

*

A barak-kórházba tegnap 11 kolerás beteget szállitottak be. Van köztük 9 férfi és 2 nő; lakóhelyeik szerint: IV. ker. 1, V. ker. 1, VI. ker. 3, VII. ker. 2, X. ker. 2, s lakástalan 2; foglalkozásaik szerint: 5 napszámos, 3 gyermek, egy ács, egy géptisztitó és egy drótostót. Meghalt a kórházban 8 beteg, gyógyulva elbocsátottak 2-őt s jelenleg ápolás alatt van 52, tehát egygyel több, mint a megelőző napon.

*

A betegek a következő lakóházakból valók: Molnár-utcza 24. sz., külső váczi-ut 1722. sz., Szondy-utcza 42. sz., Lendvay-utcza 8. sz., Szabolcs-utcza 24. sz., külső dob-utcza 27. sz., csömöri-ut 15. s rákosi téglagyár.

*

A tiszti főorvosi hivatal jelentése szerint tegnap déli 12 órától ma délig **14** betegedés és **11** halálozás történt. A halálesetek közül a korábban megbetegültekből származik 5, a ma bejelentettek közül 6. A koleraesetek közül lakástalan volt 2, utról jött 1, a X. ker. rákosi téglagyárból származik 2. — Kerületenként a betegedési eset volt: a IV. ker. 1, V. ker. 1 (kolera nostras), VI. ker. 4, VII. ker. 2, VII. ker. 1, IX. ker. 1, X. ker. 2, Szt.-Rókuskórház 2, Szt.-János kórház 1, összesen *14*. Halálozás volt a VI. ker. 1, VII. ker. 2, VIII. ker. 2, IX. ker. 1, X. ker. 2, Szt.-Rókus-kórházban 2, Szt.-János kórházban 1, összesen *11*.

*

A tiszti főorvosi hivatal október hó 10-dikéről kiadott napi kimutatása szerint a következő hevenyragályos betegségek fordultak elő: himlő 23, vörheny 11, kanyaró 2, roncsoló toroklob 3. Kórházi beteglétszám: Szt-Rókus 1416, Szt-János 228. Általános napi halálozás 69. Halálokok: agy- és idegbajok 5, tüdőgümő, tüdővész 7, tüdőlob, hörglob 3, egyéb légzőszervi bajok 1, himlő 18, vörheny 5, torokgyik 1, egyéb kórok 21.

*

Szeptember 12-ike óta a mai napig megbetegedett kolerában **663** egyén, ezek közül meghalt **233**. A barak-kórházban van ápolás alatt 52 egyén; a Szt-Jánoskórházban 2.

*

A fertőző betegségek mai állása a következő: himlő 153, kolera 52, hagymáz 30, vörheny 11, kanyaró 1. Beteglétszám a barakk-kórházban 227, apadás 1; a balparti kórházakban 1416, apadás 25.

A vidéken.

Ujpesten tegnap két napszámosnő betegedett meg kolerában. A község által berendezett járványkórházba szállitották őket.

Zsombolyáról érkezett hirek szerint ott kiütött a kolera.

Böösön, a Csallóközben, mint a Pozsonyvidéki Lapoknak irják, három egyén kolerában megbetegült.

Batinán, Baranyamegyében a napokban két halállal végződő kolera-eset merült föl.

Nagyvárad, okt. 10. (O. E.) A nagyváradi közegészségügyi bizottság mai napon tartott ülésén *Sal* Ferencz polgármester bejelentette, hogy ugy a polgári, mint a katonai hatóságok által tett erélyes intézkedések következtében sem a város területén, sem környékén ujabb kolera-eset nem fordult elő. A kolerában megbetegedett két katona már minden veszélyen tul van. A tegnapi napon előfordult gyanus eset egyszerü kolerinnak bizonyult. A katonai hatóság részéről jelentés érkezett, hogy ugy a fővárosból, mint Szegedről a netaláni transportok két heti időre megszüntettetnek. A köztisztaság és közegészség ügye körül dr. *Mayer* Agoston főorvos nagy buzgalommal fáradozik.

Szeged, okt. 10. (O. E.) Tegnap déltől ma délig *35 kolerabetegülés* és **26 haláleset** fordult elő. Az előbb megbetegedettek közül 18, a maiakból 8 halt meg. A járványbizottság Pálfy polgármesternél a nőegyletekkel értekezletet tartott, melyen elhatározta, hogy népkonyhák azonnal állittassanak fel s 24 óra alatt való szervezésükkel Tóth Pál tanácsnokot bizta meg. A 7-ik hadtest-parancsnokság a járványbizottság kérelmére az idei ellenőrzési szemléket elhalasztotta. Kisteleken a f. hó 17-re kitüzött vásár a járvány miatt miniszteri rendelettel elhalasztatott.

SZINHÁZ ÉS MÜVÉSZET.

— **A nemzeti szinházban** ma este *Spartacust* adták, a czimszerepben *Nagy* Imrével, ki csaknem három heti betegsége után most lépett föl először és teljes erővel játszta nehéz szerepét. A közönség több izben kitapsolta a szereplőket, de főleg Nagy Imrét tüntette ki tapsaival. Az előadást különben nem sokan nézték.

— **Opera.** A ma esti előadás félig première számba ment, a mennyiben *Mignont* uj szereposztással ez este adták először az uj házban. Arra a hirre, hogy valami uj dolog készül az operában, egyszerben megtelt a ház közönséggel. A darab felelevenitésével mindenesetre nyert valamit a müsor, s ha a czimszerepet jeles énekesnő fogja személyesiteni, nagy remény van arra, hogy müsoron marad. Ennek a követelménynek ma este elég volt téve. Bianchi k. a. pompás Mignon. A szerepet magyarul énekli, kissé lágy, de azért igen kedves kiejtéssel. Hogy éneke s játéka a megszokott kitünő összhangban állott egymással, talán felesleges is felemliteni. Meister Vilmost Broulik énekelte a leglyraibb lágysággal. Játékáról, sajnos, ezuttal sem mondhatunk dicséretet. Broulik alakjainak ereiben czukros viz folyik, valami terjengős lágyság ömlik végig rajtok, nincs bennök sem csont, sem vér. Odry kissé szintelen Lothario volt. Teljes elismerést érdemel Ábrányiné Wein Margit a., a ki Philine zeneileg nehéz szerepét jólesö üdeséggel s pompás koloraturával énekelte. Az összjátékot Saxlehner A. s Kiss Dezső dicséretesen egészitették ki. —*ts.*

— **Köszeghi** Károly az operaház jeles tagjának álapota — mint mély részvéttel értesülünk — folyton sulyosabbá válik.

— **Pállik Béla**, a kitünő állatfestő, ki szemeinek meggyöngülése következtében az ecsetet az énekmüvészettel cserélte fel, nagy sikerrel lépett fel az olmützi szinházban. Az olmützi lapok ritka elismeréssel emelik ki Pállik hangjának üdeségét és átgondolt játékát.

SPORT.

Budapesti őszi lóversenyek.

— Negyedik nap. —

— okt. 10.

Az őszi meeting egyik legszebb napja folyt le ma. Nagy közönség, érdekes futamok, busás osztalékok a totalizateurön emelték a nap érdekét, mely nem ugy kezdődött, hogy ilyen szép eredményt lehetett volna várni, mert az egész éjjel zuhogott eső, az eget boritó sürü sötét fellegek még a sport és a totalisateur leglelkesebb barátaira is lehangoló hatással voltak. De az időjárás szeszélye kedvezőre változtatt a erosz auspicziumokat, délután kiderült az ég s az enyhe őszi nap rendkivül nagy számmal vonzotta a közönséget a versenytérre. A sportkörök ma már nagyobb számmal voltak képviselve, mint eddig, de a mi a budapesti versenyek érdekét annyira fokozta, az előkelő társaság hölgyeinek tömeges résztvétele, ez ma is elmaradt, s igy a hangulat nem volt olyan derült, mint azelőtt, mikor még szokásban volt, hogy a nyaralásból, a fürdőkből hazatértek egymást a versenytéren üdvözöljék először. A társaság e szeszélye ugy hisszük csak muló lesz, s a következő három napot sokan sietni fognak felhasználni arra, hogy megjelenésökkel bizonyitsák be, hogy a lóverseny nálunk még nem tartozik a divatból kiment mulatságok közé. Ma örömmel konstatálhatjuk, hogy a vidékről felrándult gentry-társaság nagy részét képezte a tribune közönségének.

A felázott pálya még a legbeavatottabb totalizateurjátékosok számitásait és meghiusitotta, daczára ennek, a játék és a fogadási kedv nem csökkent, söt emelkedett, mert különösen az ötödik és hatodik futamnál alig lehetett hozzáférni a totalizateurhoz.

A versenyek eredményéről a következő tudósitásunk számol be:

I. *Handicap.* 1000 frt. 3 éves és idősb lovak számára. Távolság 1600 méter. 22 aláirás. Hat lovat nyergeltek e futamra. A start csak a második kisérlet után sikerült. Vezetni gróf Apponyi Antal 3 éves sötét pejkanczája *Green Wave* (Rositter) kezdett, utánna Mr. J. Hotton sokat igérő 3 éves pejkanczája *Full Speed* (Bell) küzdött erősen a győzelemért, ezek mellett Ochocki lovag 3 éves sárga ménje *Dalipán*, gróf Festetics Tasszilo 4 é. s. ménje *Grey Porrott* s gr. Kinszky Zdendo 3 é. sárga ménje *Straight* gyönyörü paceban vonultak fel. A sort Huszár Béla 3 éves pej kanczája *Gemma* (Coates) zárta be. A távoszlopnál dőlt el a verseny sorsa, mert itt *Full-Speed* és *Gemma* kiváltak a többi közül s Full-Speed az első, Gemma a második helyet biztositotta magának. A győzelemre legtöbb kilátással birt *Green* Wave kénytelen volt a harmadik helylyel megelégedni. Küzdelem félhosszal nyerve. Három hossz a második és harmadik között. Idő: 1 p. 52 mp. — Totalisateur: 5 : 25. Helyrefogadások: I. 25 : 66. II. 25 : 47. Könyvfogadások: Green Wave pari, Grey Parrot 3 : 1, Gemma 4 : 1, Full Speed 5½ : 1, Straight 12 : 1, Dalipán 20 : 1.

II. *Nagy két éves handicap* 2500 frt. Minden kontinentális mén és kancza számára a francziák kivételével. Távolság 1200 méter. 44 aláirás. A startnál megjelentek: Péchy Andor sárga ménje *Petrus* (Bell.) Zichy Livia grófnő pejménje *Gamin* (Templeman) Capt. Bogdán sárga kanczája *Didi* (Gallon) gróf Esterházy Móricz sötét pejménje *Heidelbaer*, gróf Károlyi Gyula sárga ménje *Balkán*, Mr. Aromac sárga kanczája *Cintra* Döry Lajos pejménje Kiskapitány, Söllinger százados pejkanczája *Zukunft*. Cintra vette át a vezetést a második kisérlettel sikerült start után, nyomban követte Gamin, majd Petrus, Balkán Kiskapitány, Heidelbaer és Didi következtek a sorban. A távoszlopig Cintra megtudta tartani előnyös helyzetét, de itt már visszaszorult a harmadik helyre, mig Zukunft és Petrus között fejlődött ki heves küzdelem, ugy hogy holt versenyben haladtak el a birói páholy előtt. *Gamin* a második, Didi pedig a harmadik helyre jutott. Zukunft jockeya ellen óvás adatván be a versenybiróság Zukunftot disqualifikálta s igy *Petrusnak* itélte az elsőséget. Idő: 1 p. 22 mp. Totalisateur: 5 : 16. Helyrefogadások: I. 25 : 43, II. 25 : 88. Könyvfogadások: Cintra pari, Petrus 2 : 1, Gamin és Zukunft 10 : 1, Heidelbaer és Kiskapitány 12 : 1, Balkán 14 : 1, Didi 20 : 1.

III. *Eladó-verseny.* 1000 frt, három éves és idősb lovak számára. Távolság 3200 meter. 8 aláirás. A startnál hét ló jelent meg. Rendkivüli gyors paceban Mr. C. Wood 3 éves pejménje Laurel vezette a mezőnyt, melyben a második helyet Mr. J. Buthers 3 éves pej heréltje *Castoff* (Goodway) foglalta el, majd *Theraphin* a Capt. Bogdán kitünő 4 éves pejkanczája s Zichy Livia grófnő *Marietta* nevü 3 éves pejkanczája következett. A pálya felén tul megváltozott a verseny képe, mert itt már Castoff vette át a vezetést, gr. Esterházy Miklós 3 éves pejménje *Isotherme* pedig felnyomult Castoff mellé s igy érkeznek a czélponthoz. *Castoff* elsőnek, Isotherme másodiknak, Theraphin pedig harmadiknak. Másfélhosszal nyerve. Hét hossz a második és harmadik között, utána Laurel és a többiek. Idő: 3 p. 52 mp. — Totalisateur: 5 : 36. Helyrefogadások: I. 25 : 70. II. 25 : 61. Könyfogadások: Teraphin, Castoff és Laurel 3 : 1, Légyjó és Isotherme 5 : 1, Carissima 6 ; 1, Mariette 8 : 1. A nyertest megvette gr. Esterházy Miklós 2800 frtért.

IV. *Kétévesek eladóversenye.* 1000 frt. Táv. 900 m. (11 aláirás.) Gyönyörü kilencz mezőny indult, melyben a jövő versenyek nagy reményekre jogositó lovai vettek részt. Herczeg Auersperg Engelbert *Fair* nevü sárga ménje tört a mezőny élére, Nagy Gyula pejménje *Deceiver*, gróf Apponyi Antal pejkanczája *Jericho* (Rositter) közvetlen a vezető Fair mellett haladt, utánuk Döry Lajos pejkanczája *Tátrafüred*, gr. Erdődy sárga kanczája *Mirror*, majd Jankovich Gyula pejkanczája *Pajtásné* következtek, a többi versenyző u. m. gr. Sztáray János pejménje *Parno*, Péchy Andor sárga kanczája a *Floribunda*, gr. Zichy Livia pejménje *Torpedo* jóval a vezetők után haladtak. A távoszlopnál Tátrafürednek sikerült felnyomulni a vezető mellé, Fair pedig ezentul kezdett engedni, ugy hogy az első helyre nyakhosszal Jericho érkezik, második Tátrafüred, harmadik Pajtásné. Nyakhossz a második és harmadik között. — Totalisateur: 5 : 16. Helyrefogadás: I. 25 : 56. II. 25 : 90. Könyvfogadások: Jericho 1¼ : 1, Fair 3 : 1, Torpedo 5 : 1, Deceiver 8 : 1, Tátrafüred 9 : 1, Floribunda 10 : 1, Mirror 12 : 1, Pajtásné 20 : 1, Parno 25 : 1. A nyertesre ajánlat nem történt.

V. *Gátverseny.* Handicap. 1000 frt. Táv. 2800 m. (16 aláirás). A versenyre felnyergelték Blaskovich Elemér 3 é. sárga kanczáját *Beauty* II. hg. Esterházy Pál *Vigyázz* nevü 3 éves sárga ménjét, ugyanannak 3 éves ménjét *Arulót*, s gr. Kinszky Zdenko 4 éves Bellwetter nevü ménjét. Szédítő sebességü paceban *Bellwether* tört a mezőny élére, melyben második Aruló, harmadik Vigyázz volt. E sorrendben haladtak keresztül az egyenes pályán, hol Vigyázz felcsapott Árulóhoz, majd pedig a távoszlopnál Beauty II. chanceai válnak kedvezőre és csakugyan sikerült is neki elvitatni erős ellenfelétől az első helyet. Második Vigyázz, harmadikk Aruló. Két hosszal nyerve. Tiz hossz a második és harmadik között — Totalizateur: 5 : 19. Helyrefogadások: I. 25 : 35. II. 25 : 31. Könyvfogadások: Vigyázz 1½ : 1, Beauty II. 2 : 1, Bellwether 2½ : 1, Aruló 5 : 1.

VI. *Akadályverseny.* 1000 frt. Táv. 4800 m. (12 aláirás) Mr. Aromac 5 éves sárga ménjét *Atheist*-ot a Baltazzi Hector lovagolta, ezenkivül indultak: Döry Lajos 6 éves sárga kanczája *Bar-one*, gróf Erdődy Károly id. sárga kanczája *Auditress* Péchy Andor 4 éves sárga ménje *Rigó*. Gyönyörü szép gátugrás után Atheist vezetett, utánna Auditress, Bar-one és Rigó. A pályával szemben csomóban haladt a négy versenyző. Rigó egy akadálynál elbukott s ledobta lovasát. Első *Atheist*, második *Bar-one*, harmadik *Auditress*. Négy hosszszal nyerve. Rossz harmadik. Idő: 7 p. — Totalisateur: 5 : 9. Helyrefogadások: I. 25 : 26. II. 25 : 27. Könyvfogadások: Atheist 1½ reá, Bar-one 2 : 1, Auditress 5 : 1, Rigó 7 : 1.

Versenyek vége hat óra tájban, legközelebbi verseny okt. 12-én.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— **A főváros közgyülése** szerdán aránylag kevés tárgygyal fog foglalkozni. Nagyobb érdeküek a következők: előterjesztés a tervezett izr. kórház telke kihasitása iránt; Borsodmegye körlevele a Janszki-ügyben; több szobrász kérvénye az epreskert környékén müterem felállitásáért; a stáczió-utczai közuti vasutra nézve a Lindh im-konzorcziummal kötött egyezmény; a városligeti tó kitisztitási költségeinek födözete; a házépitő tisztviselők lakhatási engedélye; számos jótékony intézet segélye; fedezet a szerb házban kibérelt hivatalos helyiségek költségeire stb.

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

— **A budapesti kir. orvosegylet** e hó 14-én tartja a nyári szünet után első ülését, a mely egyuttal az alapitási évforduló emlékére rendelt évi nagygyülés lesz. A szokásos diszelőadást Rózsahegyi Aladár kolozsvári egyetemi tanár tartja «Az orvosok feladata a közegészségügy terén» czim alatt.

— **Az orsz. erkölcsnemesitő egyesület** közp. választmánya szerdán, okt. 13-án d. u. 4-kor a képviselőház társalgótermében ülést tart, melynek tárgyai lesznek: 1. A titkár jelentése a szünetek alatt történtekről, 2. Irányi Dániel jelentése a vidéken alakitott fiókegyesületekről, 3. Albizottság kiküldése az ifjnsági és mértékletességi egyesületek számára készült alapszabályok megvizsgálására.

— **A magyar orsz. tüzoltó-szövetség** közp. választmánya okt. 31-én d. e. 9-kor az uj városháza társalgó termében ülést tart.

— **«Szegedi kört»** alakit a Budapesten tartózkodó szegedi ifjuság. Szombaton ez ügyben népes értekezletet tartottak s az alapszabályok megszerkesztésére bizottságot küldöttek ki.

— **Az erdélyrészi magyar közmüvelődési egylet** vagyona szeptember hóban 8373 frttal szaporodott. Ezzel együtt befolyt eddig összesen 189,389 frt 99 kr. Az egyesület a napokban kezdte meg az esedékes tagdijak rendszeres bekezdését, a tagokat ujabb tagok megnyerésére buzditván. Nagyobb gyüjtés volt a lefolyt hóban Szigethy *Csabi* Sándor tordai polgármestere, ki Nesselfeld Miklós főjegyzővel együtt gyüjtött nagyszámu tagot. Különben jelentkezett e hóban 4 örökös, 42 alapitó, 577 rendes s 393 pártoló tag. *Gyarmathy* Zsigáné utján e hóban érkezett be a margit-szigeti fürdőgondnokságtól a 341 frt 83 kr. is, mely összeg az emlitett iró által rendezett tombola leszámolásának az eredménye.

TÖRVÉNYSZÉKI CSARNOK.

— **Az angyalföldi rablógyilkosság.** Goldstein Izidor Zsigmond és Bogdán Ferencz ügyében, — a kik Löwenthal Herman ócska-vaskereskedőt az Angyalföldön meggyilkolták, — a törvényszék elfogadta az ügyészi inditványt E szerint Goldstein Izidor Zsigmond pöstyéni születésü 17 éves lakatoslegény — és Bogdán Ferencz bikityi születésü, 17 éves papir-doboz késztő a btk. 278. szakaszában körülirt gyilkosság s a btk. 344. §-aba ütköző rablás büntette miatt, — Goldstein Izidor Zsigmond ezenkivül a Schäffer Márkné kárára elkövetett s a btk. 333. szakaszában körülirt s a 334. §. szerint minősülő lopás büntette miatt vád alá helyeztetik.

— **A püspök-gyilkos pöre** Madridból október 6-ki kelettel irják: Galeote pörének tárgyalása ma fejeződött be. A védelem természetesen a beszámithatatlanság mellett harczolt, e kifogást Galeote heves természetére, üldözési mániájára s a családjában előfordult őrültségi esetekre alapitva. Galeote, ki védőjét többször hevesen félbeszakitotta, engedelmet kért, hogy egy memorandumot olvashasson fel. A törvényszék megengedte azzal, hogy a terjedelmes iratot a percsomóhoz fogják csatolni. A felolvasás azonban tulságos hosszan tartott, ugy hogy a törvényszéki elnök végre elvonta Galeotetől a szót. A vádlott erre olyan dühbe jött, hogy erőszakkal kellett eltávolitani. A közönség e jeleneteket igen kétkedőleg nézte; általában az a vélemény, hogy Galeote ügyes komédiát játszik. Az itéletet 8 nap mulva (e hó 14-én) fogják kihirdetni.

HÁZASSÁG.

— **Eljegyzés.** *Bay* Béla magyar-északkeleti vasuti tisztviselő Királyházáról eljegyezte Nagykárolyban *Kárpáthy* Irmát.

— **Esküvők.** *Szili Horváth* Pál veszprémi gyógyszerész okt. 16-án vezeti oltárhoz *Ferclmes* Mariskát. — *Nyikora* József szanyi körorvos a napokban vezette oltárhoz *Pöltz* Margitot Pápán.

GYÁSZROVAT.

Hadházi Sápy Sámuel hites ügyvéd, Debreczen sz. kir. városának 1877-ben volt országgyülési követje, volt törvényszéki biró, a debreczeni ref. egyház volt főgondnoka, okt. 8-án, 74 éves korában Debreczenben meghalt. Temetése ma délután volt.

A hivatalos lap okt. 10-iki számából.

Kitüntetés. Ő felsége *Zalay* István nagybirtokosnak és zemplénmegyei bizottsági tagnak, a közügyek terén szerzett kiváló érdemei elismeréseül, III. osztályu vaskorona-rendet, *Komlóssi* László budapest-fővárosi kerületi elöljárónak, hasznos és buzgó müködése elismeréseül a koronás aranyérdemkeresztet, *Schäffner* József ház- és földbirtokosnak és Zombor szab. kir. város törvényhatósági bizottsága tagjának, a közügyek és jótékonyság terén tett kiváló szolgálatai elismeréseül, a koronás aranyérdemkeresztet, a budapesti helyőrség részére Pilis-Csabán berendezett állandó sátortábor létesitése körül tett szolgálatok által szerzett érdemek elismeréseül *Beke* József tiszteletbeli megyei számvevő és pilis-csabai községi jegyzőnek az arany érdemkeresztet, *Schissler* Péter ottani volt községi birónak pedig a koronás ezüst érdemkeresztet, *Miklós* Demeternek, a szinyérváraljai szolgabirói hivatal szolgájának, egy nőnek, f. é. május hó 10-én és *Gyuriszta* József sátoralja-ujhelyi rendőri tizedesnek, egy gyermeknek mult évi november hó 17-én saját életök veszélyeztetése mellett a lángokból történt kimentéseért az ezüst érdemkeresztet adományozta.

Kinevezés. A fiumei m. kir. tengerészeti hatóság, a kereskedelmi tengerészethez: *Kertizza* József et Costrena St.-L.-ból *Prossen* Tamást Buccariból, *Ursicich* Mátét Costrena St.-L.-ból és *Varglien* Emilt Skerbich-ből hajókapitányokká; *Gudaz* Tamást Portoréból, *Medanich* Tamást Costrena St. L.-ból és *Thian* Antalt Costrena St. B.-ból pedig hadnagyokká. — A soproni m. kir. pénzügyigazgatóság, *Puhr* Alajos adóhivatali gyakornok-jelöltet, a szombathelyi kir. adóhivatalhoz dijtalan gyakornokká nevezte ki. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter *Robonyi* Géza galgóczi állami polgáriskolai igazgató-tanitót, *Waligurszky* Antal fiumei állami polgári iskolai rendes tanitót, *Bukó* Kálmánné szül. Balgha Aranka alsó-kubini állami polgári iskolai rendes tanitónőt, *Benedikovics* Karola verbói állami elemi iskolai rendes tanitónőt, *Argay* Bálint verbói elemi iskolai rendes tanitót, *Michelich* Endre állami ellemi iskolai rendes tanitót, jelen állásában végleg megerősitette, A selmeczi magy. kir. bányaigazgatóság által a szomolnoki magy. kir. bányahivatalnál megüresedett bányairodatiszti állomásra *Nikl* János okleveles bányász, kir. bánya-gyakornok neveztetett ki.

A hadsereg köréből. Ő felsége gróf *Wolkenstein-Trostburg* Henrik ezredesnek és főkonyhamesternek a titkos tanácsosi méltóságot dijmentesen adományozta, *Janisch* Ottó alezredesnek nyugállományba helyezését elrendelte és nevezettnek ez alkalommal a czimzetes ezredesi jelleget dijmentesen adományozta.

Névváltoztatás. *Sztarill* István nagyváradi illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Székely»-re, *Habacht* Vendel kalocsai illetőségü ugyanottani lakos vezetéknevének «Vigyázó»-ra kért átváltoztatása belügyminiszteriumi rendelettel megengedtetett.

Ügyvédi kamara. A temesvári ügyvédi kamara részéről közhirré tétetik, miszerint *Török* Lajos ab.-szántói ügyvéd Perlasz székhelylyel, *Nikolics* József ügyvéd pedig Kubin székhelylyel a kamara lajstromába folytatólag felvétetett, *Springer* Lajos titeli ügyvéd, miután a m. kir. igazságügyminiszteriumnak 26,300/86. sz. a. kelt rendeletével a titeli kir. járásbiróság a pancsovai kir. törvényszék kerületéből az ujvidéki kir. törvényszék kerületéhez csatoltatott, tekintve, hogy az ujvidéki kir. törvényszék területén müködő ügyvédek a szabadkai ügyvédi kamara fenhatósága alá tartoznak, nevezett ügyvéd e kamara lajstromából kitöröltetett, továbbá, hogy dr. *Schwarz* Lipót budapesti ügyvéd Pinga székhelylyel a kamara lajstromába felvétetett, dr. *Setcelean* Döme czellai ügyvéd elhalálozása következtében a lajstromból kitöröltetett s gondnokul *Rezeiu* Fábius lugosi ügyvéd rendeltetett ki, végül, hogy dr. *Frecót* Menyhért ügyvéd Temesvár székhelylyel a kamara lajstromába felvétetett.

TÁVIRATOK.

Drezda, okt. 10. *Spencer* és *Trafford* ma délelőtt Prágába utaztak.

Madrid, okt. 10. Az uj miniszterium tagjai ma fogják letenni az esküt. A kormány következőleg alakult meg: *Sagasta*: elnökség; *Moret*: külügy; *Castillo*: belügy; *Alonso Martinez*: igazságügy; *Gal-Castillo*: hadügy; *Arias*: tengerészet; *Navarro Rodrigo*: közmunkaügy; *Puigcerver*: pénzügy és *Ballaguer*: gyarmatügy.

Rusztsuk, okt. 9. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. Tegnap kétszázötven tagu előkelő férfiakból álló küldöttség jelentkezett Kaulbars tábornoknál s a következő négy pontból álló nyilatkozatot nyujtotta át annak. 1. A Czankov-pártiak Bulgária romlására törekesznek, nekünk azokkal semmi összeköttetéseink, s ezért külön látogatjuk meg a tábornokot. 2. Ön ellenséges indulattal viseltetik a kormány iránt, melynek a legjobb szándékai vannak. 3. Mi teljesen helyeseljük a választások előkészitésére és amaz árulók megbüntetésére szolgáló intézkedéseket, kik az aug. 21-iki bűntényben résztvettek, s mi a jelzett intézkedéseket alkotmány- és törvényszerüknek tartjuk. 4. A mit mi érzünk Oroszország iránt, azok az igaz becsülés és hála érzelmei. A nyilatkozatot többek közt Sztojanov, Angelov, Czanov, Sztojanov Jan képviselők és Czvetkov, Gerdavszki, Kaszugladov és Bacsevarov notablek is aláirták. E küldöttség Kaulbarssal szemben egyuttal kifejezte a nép bizalmát a régensség és a kormány iránt Kaulbars tábornok megpróbálta, hogy a kormány ellen beszéljen, de látva, hogy a notablek ellene mondanak, távozott, a nélkül, hogy bővebb fejtegetésekbe bocsátkozott volna. Vasárnap, a választások napján, Kaulbars utban lesz Sumla felé, a hová vasuton mégy.

Ruszcsuk, okt. 10. Tegnap két küldöttség jelent meg Kaulbars tábornok előtt. Az egyik, mely az oroszokkal rokonszenvezőkből állott, azon óhajának adott kifejezést, hogy a czár oltalmában részesüljön s igérte, hogy követni fogja tanácsait. Kaulbars tábornok azt válaszolá, hogy Bulgáriának az Oroszország által kijelölt ösvényt kell követnie. A másik, sokkal népesebb küldöttség hajlandóságot tanusitott arra, hogy az orosz diplomácziai ügyvivővel megvitassa a helyzetet, mire az utóbbi rövid vonásokban ecsetelte az orosz politikát. A küldöttség szónokai azon véleménynek adtak kifejezést, hogy Bulgária érdeke az kivánja, hogy a mostani kormányt kövessék.

Szófia, okt. 9. (Este 8½ órakor.) *Kaulbars* tábornok Rusztsukból holnap utazik Várnába. Rusztsukban a czankovisták minden tüntetéstől távol tartották magukat. Kaulbars tábornok ma reggel magához kérette a rusztsuki prefektet, ki azonban vonakodott elmenni a tábornokhoz. *Filov* ezredes itteni katonai parancsnok meglátogatta Kaulbars tábornokot és felszólitotta a helyőrség tisztjeit, hogy ők is menjenek a tábornokhoz. A tisztek azonban egy gyülésen elhatározták, hogy nem látogatják meg a tábornokot.

Szófia, okt. 9. (Este 10 óra 40 percz.) A bolgár kormány a hatalmak itteni képviselőihez *körlevelet* intézett, melyben felkéri őket, szólitsák fel illető honfitársaikat, hogy a választásoknál minden beavatkozástól tartózkodjanak, mivel ellenesetben minden ilynemü cselekmény kiutasitással fogna büntettetni. Oroszország diplomácziai képviselője tiltkozott az illető közlés ellen és tiltakozását következő kijelentéssel fejezte be: «Van szerencsém miniszter ur, önt értesiteni, hogy mindaddig, a mig az ön által elő-

idézett ügyre vonatkozólag Kaulbars tábornoktól utasitásokat nem kapok, az orosz ügyvivőség és a bolgár regensek közt minden jegyzékváltás meg van szakitva. Ezen jegyzék másolata közöltetni fog a hatalmak képviselőivel.

Szófia, okt. 10. (Az *Egyetértés* távirata.) Pol. Corr. A jegyzék, melylyel Neklyudov ur a bolgár kormánynak a köriratot visszaküldte, következőleg hangzik: Visszaküldöm önöknek a köriratot, s egyszersmind kötelességemnek tartom tudatni önökkel, hogy az orosz ügyvivőség a joghatósága alá tartozókat mindig meg fogja védelmezni tudni a helyi hatóság támadásai ellen, mint a hogy orosz alattvalók is mindig meg tudnak a törvény korlátai között maradni. Van szerencsém egyuttal önökkel tudatni, hogy Kaulbars tábornoktól nyerendő utasitásig minden levélváltás a kormány és az orosz ügyvivőség között megszakittatik.

KÖZGAZDASÁG.

Makó, okt. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata). A csanádmegyei ipar- és terménykiállitás ma nyittatott meg nagy érdeklődéssel. Major polgármester üdvözölte az ünnepélyre meghivott Lonovics főispánt, mire Lonovics hatásos beszéddel nyitotta meg a kiállitást, mely termény- és iparczikkekben gazdag. Jelen volt Jászth Gyula, Makó képviselője is. Jutalomdijakra szép összeg gyült be adományokból, többek között az első magyar általános biztositó társaság aradi főügynöksége tiz aranyat küldött Sümegi Kálmán megbizottja által. A megnyitás után banket volt, melyen Ráth Károly is jelen volt, lelkes áldomásokban nem volt hiány.

Makó, okt. 10. (O. E.) Csanádmegye gazdasági egyesületének mai választmányi ülésén behatóan tárgyaltatván a magyar gazdák jégbiztositási szövetségének ügye, a választmány kimondotta, hogy üdvözli az «Első magyar általános biztositó társaság»-ot a szövetség létesitéséért és a szövetséget jónak és üdvösnek találván, az egyesület tagjait s a megye községeit körlevélben buzditja a szövetségbe való lépésre.

Bécs, okt. 10. (B. Cor.) *Az osztrák-magyar bank állása* október 7-én: Bankjegyforgalom 367.005,00 forint (+ 2.729,000 forint), ezüst 136.867,000 forint (— 268,000 forint), arany 64.782,000 frt (+ 114,000 frt), devisák 14.703,000 forint (— 178,000 forint), váltótárcza 135.286,000 frt (+ 1.700,000 frt,) lombardüzlet 23,797,000 forint (— 198,000 frt); jelzálogkölcsönök 91.933,000 frt (+ 251.000 forint), záloglevélforgalom 88.196,000 forint (+ 375.000 frt.)

Bécs, okt. 10. (Az *Egyetértés* tudósitójának távirata) **Értéktőzsde.** A mai magánforgalomban osztrák hitelrészvény 281.40, unio-bank 208¼, magyar aranyjáradék 104.47 en jegyeztetett. A hangulat élénk.

Páris, okt. 9. (Esti terménytőzsde.) *Buza* folyó hónapra 22.60 (= 11.18 frt), novemberre 22.75 (= 11.26 frt,) novembertől 4 hóra 22.90 (= 11.34 frt), első 4 hóra 23.25 (= 11.51 frt). *Liszt* folyó hóra 50.50 (= 15.72 frt), novemberre 50.50, (= 15.72 frt), novembertől 4 hóra 50.60 (= 15.75 frt), első 4 hóra 51.40 (= 15.99 frt). *Olaj* folyó hóra 53.25 (= 26.36 frt), novemberre 53.50 (= 23.48 frt), november—deczemberre 53.75 (= 26.60 frt), első 4 hóra 54.50 (= 26.99 frt), *Szesz* folyó hóra 41.25 (= 22.24 frt), novemberre 41.25 (= 22.24 frt), november—deczemberre 41.25 (= 22.24 frt), első 4 hóra 41.75 (= 22.51 frt). Átszámitási árfolyam 100 frank vista = 49.50 forint.

Newyork, okt. 9. (Kabelsürgöny.) Petroleum finomitott 70° Abel Test New-Yorkban októberre 6¾. Philadelphiában októberre 6¾. Liszt 285. — Piros őszi buza helyben 83¼ (= 7.92 frt), novemberre 82 (= 7.80 frt), januárra 83⅝ (= 7.96 forint), 1887. juniusra 92½ (= 8.80 frt), 100 kilókint. — Tengeri 45. — Gabonafuvardij imperial-quarterkint Észak-Amerikából az angol kikötőkbe és az ezekkel egy magasságon fekvő kontinentális kikötőkbe 4.— cent (= 1.17½ frt 100 kilókint.)

Viczinális vasutak a főváros körül.

(K. H.) A főváros rohamos fejlődése, bármily örvendetes és magában véve, mégis sulyos hátrányokkal van összekötve, melyek orvoslása sürgős intézkedést igényel. E hátrányok között legsulyosabbak az élelmi szerek drágulása is a lakásszükség. Sokat irtak és beszéltek e két bajról, de eddig még semmi sem történt. Igy a főváros a közuti vasuthálózat kiegészitése czimén egy tervet dolgozott ki, de ez mint eszköz a fenforgó bajok enyhitésére szóba sem jöhet, mert a főváros által javaslatba hozott vonalak csak a főváros határáig terjednek, csonka vonalakat képeznek, a melyek létesitése csakis a szükséges fővonalak épitését tenné lehetetlenné. Minden egyéb javaslat hajótörést szenvedett egyik vagy más okból, leginkább pedig azért; mert a fővárosi hatóság feladatát teljesen félreismerve, nem szoritkozik arra, hogy a tervezett vasutak létesitését támogatná, a tervekhez a szabályozás szempontjából hozzászólna és egyáltalán a fővárosi speczialis érdekeket képviselné, hanem természetes ügykörébő kilépve, az állami hatóságot megillető jogokat: magát a vasutengedélyezést és felügyeletet akarja magához ragadni — és ha ez nem sikerül, inkább az egész tervezet létesitését iparkodik meghiusitani.

A felhozott javaslatok közül kétségtelenül legéletrevalóbb az, mely oda irányul, hogy a főváros környékét gyors és olcsó közlekedési eszközökkel kössük össze magával a várossal. Ez a rendszer bevált Londonban is, és mint az ottani példa mutatja, tökéletesen megfelel a czélnak. Ott a föld alatti és a föld feletti vasutak sürü egymásutánban hozzák be reggel a külvárosokból a hivatalnokokat, kereskedőket, iparosokat és munkásokat, kiket este ismét haza szállitanak. A távoli külvárosokban annyival olcsóbb az élet meg a lakás, annyival jobb a levegő, hogy az a pár penny a mibe vasut kerül, dusan megtérül.

Budapest környéke meg van rakva az egészséges levegőjü helységekkel, melyek a fővárosnak mind meg annyi külvárosai lehetnének, hol az iparosok, tisztviselők, de főképen a munkások olcsó lakást, olcsó élelmet és jó levegőt találnának családjuknak és bevégzett napi munkájuk után maguknak is, ha a közlekedés e helységekkel olyan volna, hogy a napnak bármely idejében gyorsan és olcsón be lehetne jutni a fővárosba és ismét vissza.

A közmunka- és közlekedésügyi miniszter e napokban tett jelentést a képviselőháznak a budapest-soroksári helyi érdekü vasut engedélyezése tárgyában. A mint a miniszter ebben a jelentésben elmondja, a budapesti közuti vaspálya-társaság ama czél által vezettetve, hogy a főváros belső területein átvonuló közuti vasut hálózatával kapcsolatban, a főváros közelében fekvő és Budapesttel, különösen az élelmi szerek és egyéb a háztartás czéljaira szükséges termelési czikkek szállitása folytán élénk forgalmu összeköttetésben álló községekhez vasuti összeköttetést létesitsen: előmunkálati engedélyeket kért és nyert a fővárosból Soroksár, Czinkota, Kerepes, Szt.-Endre és Tétény felé haladó helyi érdekü vonalakra.

Ezek közül a vonalok közül a soroksári vasut épitését már tényleg megkezdették és ebben az esztendőben valószinüleg ki is fog épülni, a czinkotai vasut engedélyezési tárgyalása pedig folyamatban van. Ezzel tehát megvolna a kezdete annak, a mit a főváros fejlődése érdekében kivánnnk. De csakis a kezdete, mert a kitüzött czél csak akkor tekinthető elértnek, ha ezek a vonalok mind kiépültek, még pedig minél előbb. A főváros jelenlegi kétségbeejtő közegészségügyi viszonyai megkivánják, hogy a dolog minél előbb jobbra forduljon. Ezekkel a vasutakkal nagyon sokat javulna a főváros állapota. E helyi érdekü vasutak, ha szerves összefüggésben állanak a közuti vasuthálózattal az által, hogy a főváros számára az élelmi szereket olcsón és gyorsan szállitanák be, kedvező befolyással volnának az árak alakulására, másrészt meg a kisiparnak uj és nagy lendületet adnának. Az a kisiparos, ki a fővárosban kénytelen készitményeit értékesiteni, ma nem mehet a környékbeli helységekbe lakni, a hol pedig sokkal olcsóbb az élet, mert hiányzik a közlekedés. Ha ezek a vasutak kiépülnek, akkor a közuti vasuttal több mint 30 kilométer átmérőjü területet nyer piaczul, melyet elláthat a nélkül, hogy a közlekedés költsége készitményeit jelentékenyen megdrágitaná, mig ellenben az olcsó élet hasonlithatatlanul nagyobb előnyt nyujt neki és nagy mértékben fokozza versenyképességét. E vasutak továbbá lehetővé tennék az olcsó munkáslakások épitését, mert Erzsébetfalván vagy Rákosfalván például a téglának ezre mintegy 5—6 frttal olcsóbb mint a fővárosban, nem is számitva a telek árának rendkivüli külömbségét.

A közlekedési minisztérium, mely át van hatva a helyi érdekü vasutak fontosságától és a mint a soroksári vasut tárgyában a képviselőház elé terjesztett és már emlitett jelentéséből is kitünik, tudja méltányolni ezeket a speciális vasutakat is, kétségkivül nem vonja meg a társaságtól az erkölcsi támogatást, sőt ellenkezőleg, mindenben előmozditani fogja azt, a mi a főváros fejlődésére és anyagi jólétének felvirágzására irányul. Mutatja ezt a soroksári vasut engedélyezésénél a minisztérium részéről kitüzött az a feltétel, hogy a társaság köteles munkás vonatokat járatni, melyeken a vitelbér majdnem egyharmadáért használhatják a vasutat. Ez is bizonyitja, mint sok egyéb más, hogy a közlekedési minisztérium, főleg pedig az államtitkár, bir érzékkel és jóakarattal a főváros fellődése iránt. Magától a fővárosi hatóságtól, mely pedig első tényező volna a czélnál, nem várunk sokat, semmivel sem többet, mint azt, hogy ne gördítsen akadályokat e terv megvalósitása elé. Ezt el lehet érni és el is várjuk, mert hisz e vasutak létesitése, a mellett, hogy az ipar és kereskedelem érdekeit mozditják elő, hogy a lakás és élelmi kérdés megoldását megkönnyitik, különösen a főváros háztartására uj jövedelemek szerzése és a telekértékek emelése által lényeges hasznot hozhatnak.

Azonban, mint már fentebb is jeleztük, e viczinális vasutak megbecsülhetlenül jótékony hatása csak akkor volna biztositva, ha minél előbb kiépülnek és pedig nem mint a látszat szerint a közuti vaspálya-társaság tervezi egymásután, hanem egyszerre és pedig azonnal. Tudjuk nagyon jól, hogy a társaság részéről nem csekély áldozatokkal járna, ha e nagyszabásu tervet most egyszerre akarná végrehajtani. De a viszonyok rendkivüliek, az állapotok a fővárosban máris türhetetlenek és gyors orvoslást igényelnek. Most, hogy a fővárosban a kolera dühöng, kétszeresen érezzük a drága és rossz élelmezés, de főképen a tulzsufolt lakások hátrányos hatását a közegészségi viszonyokra. Ily rendkivüli körülmények között a közuti vaspályatársaság tegyen rendkivüli intézkedést és iparkodjék azokat a helyi érdekü vasutakat, melyeket egymás után akart épiteni, egyszerre létesiteni, még pedig minél előbb. E terv végrehajtása ugyan igen nagy pénzösszegeket igényelne, melyeket a társaság igazgatósága csak a közgyülés jóváhagyásával szerezhet be. Minthogy azonban a társaság rendes közgyülését csak májusban szokta tartani és igy az egész tél elveszne a szervezési és előkészületi munkálatnak: ne várjon az igazgatóság a rendes közgyülésig, hanem a rendkivüli viszonyokkal számolva, hivjon össze azonnal rendkivüli közgyülést. Meg vagyunk győződve, hogy a részvényesek, kik a főváros polgáraiból állanak, a legnagyobb késséggel fogják megszavazni az eszközöket arra, hogy a társulat e nagyszabásu tervet rögtön megkezdhesse. Ekkor a télen meg lehetne tenni az előkészületeket, ugy hogy tavaszszal már kiépülhetnének e vasutak és még mielőtt a forró évszak beköszöntene, volna már egy oly városi vasutunk, mely a belső közuti vasuttal szerves összeköttetésben állva, óriási területeket hozna forgalmi kapcsolatba a fővárossal, mely területek a főváros élelmezésére fokozatosabb mértékben volnának kihasználhatók, továbbá a főváros területéről mindinkább kiszoruló kisiparnak menedéket nyujtva, annak uj életerőt adna nagyobb versenyképesség kifejtésére.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

⁂ **Osztrák-magyar vorarlbergi és lindaui forgalom.** Az 1885. évi május 1-től gabona és borszállitására érvényes kivételes dijszabásoknak f. é. október hó 1-ével illet. november hó 1-vel hatályon kivül helyezett dijtételei, a mennyiben az uj dijszabások által dijfelemelések keletkeznek, a november hó 1-től 14-ig erő időre még visszatérités utján kerülnek alkalmazásra.

⁂ **A délnémet vasuti kötelék** délnémet kötelék dijszabás II. rész 1—6-ig füzeteiben valamint a 8—13-ig füzeteiben (Osztrák és Magyarországgal való forgalom) bor, bor-must és bor-élesztő szállitására foglalt 17-ik sz. kivételes dijszabásnak dijtételei, *gyümölcs-must* szállitására is érvényesek.

⁂ **Uj vasutak.** A *veszprémi szárnyvasut* kiépitését, mint a Veszpr. Függ. Hirlapnak Budapestről irják, magánvállalkozó kérte s kapta meg a kormányengedélyt. Az épitést a tavaszon végrehajtják. E tárgyra legközelebb visszatérünk. A Szentesi Lap pedig arról értesül, hogy a *félegyháza-csongorádi* vasut épitésére Csongrád város és az osztrák-magyar államvaspálya társulat között a szerződés megköttetett, s az e hó 21-én tartandó megyei közgyülés elé kerül.

⁂ **Székely vasut.** Sepsi-Szent-Györgyről irják, hogy az október 8-án tartott közgyülés megszavazta a vasut épitését Brassótól Bükszádig és S.-Sz.-Györgytől K.-Vásárhelyig. A fedezet: 300,000 frt kölcsön pótadóra, 300,000 frt kölcsön közmunka jövedelmeire. Hogy ki épitse ki a vonalat B. Huszár, Ugron, vagy gr. Nemes János? — egy számos tagu bizottság fog dönteni. A hivatalos körök akarata, hogy Háromszék gr. Nemes czége alatt maga külön épitsen, tehát a székelyvasuttól elkülönözze magát, Ugronnak Brassótól S,-Szt.-Györgyig a vonalat már is traszirozott mérnökei beszüntették a munkát. Ugylátszik a székelyszövetség vezérei mentére hagyják a dolgot és a szeperasztikus tendencziák ellen nem harczolnak.

BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE.

— Okt. 10. —

Értéktőzsde.

— Vasárnapi magánforgalom. —

A mai értéktőzsdei forgalomban az irány mérsékelt ingadozással folyt le. — Osztrák hitelrészvény 280.50-től 280.30 és 280.80-ig, magyar hitelbank 299.50-en, magyar aranyjáradék 104.30-tól 104.47½-g, magyar papirjáradék 92.50-től 92.65-ig, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 97.70-en, osztrák-magyar államvasut 236.25-ön köttetett.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 280.70—280.80, magyar hitelbank 289⅜—289.50, magyar aranyjáradék 104.47½—104.50, magyar papirjáradék 92.65—92.67½.

GAZDASÁGI KÖZLEMÉNYEK.

* **Az országos törzskönyvelő bizottság** Kostyán Ferencz elnöklete alatt hétfőn d. u. 4 órakor a Köztelken ülést tartand. Ez ülésen fog a bizottság határozni ama tenyészetek felvétele fölött, melyek eddig bejelentettek. Továbbá a törzskönyv-vezetésére szolgáló «utasitás» fogja elbirálás tárgyát képezni.

BORÁSZAT.

⁂ **Filloxszera.** Esztergomegye esztergomi járásába kebelezett *Szent-Györgymező* község szőleiben a filloxszera jelenléte konstatáltatván, a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszter, nevezett községek összes szőlőterületeit, valamint az olyan kerteket, melyekben egyes szőlőtők állanak, zár alá helyezte. A zárlat értelmében az emlitett csoport határában lévő zár alá helyezett összes szőlőterületről gyökeres vagy gyökértelen szőlővessző, szőlőnövény, és általában a szőlőtő minden egyéb alkatrésze (a szőlőfürt kivételével), továbbá bármilyen fa- vagy cserjenemü ültetvény, használt duczok és szőlőkarók, s szőlőlevélbe csomagolt bárminemü tárgyaknak a Szent-Györgymező község határával nagyobbodott nyerges-ujfalusi zárlati csoporton kivül eső községekbe való kivitele tiltatik.

NAPIREND: Október 11-én.

Naptár: Hétfő. — Róm. kath.: Placidia szüz. — Prot.: Kálmán. — Görög-orosz: (szept. 29.) Kiriak remete. — Zsidó: (tischri 12.) — Nap kél 6 ó. 12 p., nyug. 5 ó. 21 p. — Hold kél 4 ó. 56 p. d. u., nyug. 4 ó. 10 p. reggel.

Igazságügyminiszter fogad d. u. 5—17.
Horvát miniszter fogad d. e. 10—d. u. 2.
A képviselőház ülése d. e. 10 órakor.
A magyar tudományos akadémia III. (math. és term.-tudományi) osztályának ülése d. u. 5 órakor.
A fővárosi közigazgatási bizottságának ülése d. e. 10 órakor az uj városháza közgyülési társalgó termében.
Pestmegye őszi évnegyedes közgyülése d. e. 10 órakor a megyeház nagy termében.
Őszi kiállitás a műcsarnokban, (Andrássy-ut 69. sz.) d. e. 9— d. u. 5 óráig. Belépti dij 50 kr.
Történelmi kiállitás a városligeti műcsarnokban, nyitva d. e. 9-től d. u. 6-ig. Belépti dij 20 kr.
Bourdon Mária kiállitása az iparművészeti muzeumban d. e. 9— d. u. 1.
Vörös-kereszt-egylet Erzsébet-kórháza (Buda, déli pályaudvar közelében) megszemlélhető naponkint délelőtt 10—11½ óra között.
Nemzeti muzeum: term. és néprajzi tár d. e. 9 d. u. 1.
Gazdasági és tanszermuzeum a Köztelken d. e. 8—12 és d. u. 2—4 óráig.
Műszaki iparmuzeum a kerepesi-uton (Beleznay-kert) nyitva d. e. 9.— d. u. 1 és d. u. 3-5.
Egyetemi füvészkert az üllői-uton d. e. 8—12 és d. u. 2—6.
Akadémiai könyvtár d. u. 3—7.
Egyetemi könyvtár d. e. 10—12 és d. u. 3—6.
Muzeumi könyvtár d. e. 9 és d. u. 1.
Országos panoráma a városligetben reggel 8-tól este 8-ig.
Állatkert nyitva egész nap. Belépti dij 30 kr.

Felelős szerkesztő: **Csávolszky Lajos.**

NYILT-TÉR.

I.

Tudomásul.

Barátom, *Turcsankai és Krstyánfalvi Turcsányi* **Nepomuki János**, (néhai Turcsányi József volt nyitramegyei törvényszéki biró és Simonyi Ottilia házastársak fia, ki 1861-ben Nagy-Tapolcsányban született, magas, szikár termetü, hosszukás arczu, fekete szemü, haju, bajuszu és oldalszakállu, fekete, összenőtt szemöldökü, rendes orru és száju fiatal ember) egy hozzám intézett táviratban felkért engem a következőkre:

Mintán «singulus hominum habet suos amicos et inimicos», találkozhatnának olyanok is, kik az ezen lap «Nyilttérében» megjelent közleményemet az ő személyére vonatkozónak magyarázhatnák, annál inkább, mert ő is János (bár igazán **Nepomuki** János) azért a megkülönböztetések, illetőleg tévedések, félreértések és esetleges gyanusitgatások, félrevezetések kikerülése czéljából magyarázzam ki magamat bővebben.

Jóllehet én *Turcsányi Muki* e kivánságát jogosnak ugyan, de fölöslegesnek tartom, mert távolról sem tételezhetem föl, hogy akadhatna, a ki *Turcsányi Mukira* ilyent koholni merészelne, mind a mellett én is tartva, hogy «singulus hominum habet suos amicos et inimicos.» **Kijelentem**, miszerint az e lap Nyilttérében a közelmultban megjelent közleményem a fönt körülményesen leirt Turcsankai és Krstyánfalvi *Turcsányi Muki urra* **nem vonatkozik**. Budapesten, 1886. okt. 9.

Zarándy A. Gáspár.

II.

Távirat.

Zsinórmértékül szolgáljon mindazoknak, kik csekélységemet esetleg gyanusitgatni elég vakmerők lettek volna, hogy rágalmazók véleménye **reám nézve mérvadó nem lehet.** Budapesti otthonomból nehány napra ide szülőföldemre rándulván, csak ma értesültem véletlenül ezen kellemetlen és némelyek — — — — által könnyen félremagyarázható ügyről, melyhez csupán ennyit tartottam szükségesnek megjegyezni.

Nyitrán, 1886, okt. hó 6.

Turcsánykai és Krstyánfalvi
Turcsányi Nep. János.

Bejelentések
Bazilika sorsjegyekre
elfogadtatnak
már mától fogva bezárólag október 12-ig
eredeti feltételek mellett
darabonként 8 forint 50 krért
biztositék 2 frt darabonként
jutalék és költségmentesen
WAIZENKORN K. és FIAI
váltóháznál 3554
Budapest, Dorottya-utcza 3. szám.

A mohai **ÁGNES** savanyuviz
folytonos használata mint
IVÓ VIZ
járványos betegségek
alkalmával kitünő szolgálatot tesz.
Friss töltésben mindenkor kapható
Édeskuty L., m. kir. udv. ásványviz-szállitónál Budapesten.
Ugyszintén kapható minden gyógyszertárban, füszerkereskedésben és vendéglőkben.

SZINHÁZAK ÉS MULATSÁGOK.

NEMZETI SZINHÁZ
Évi b. 179. Havi b. 10.
Budapest, október 11-én.
Egy párisi regény.
Szinmü 5 felv. Irta Feuillet Octave. Forditotta Kürthy E.
Személyek:

Henry de Targy	Náday
Br. Chevrial	Ujházi
Chesnel	Berecsényi
Juliani	Körösmezei
Laubanére	Mihályfi
Tirander	Földényi
Vaumartin	Horváth
Villiers	Abonyi
Ambroise	Sántha
Targyné	Sz. Prielle C.
Marcelle	Helvey L.
Therése	Fái Sz.
Rose Guérin	G. Csillag T.
Lucené	Békéssy I.
Valmeryné	Lubinszkyné
Maria	Rajnai G.
I. Gilette	Haraszti
II. Gilette	Delli E.
III. Gilette	Lukács I.
Bertoldi	Szerémi
Lombard	Cserny

Kezdete 7 órakor.
Holnap, október 12-én.
Bérletfolyamban:
A végrehajtó. Egy kis vihar. A bál-királynő.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Budapest, október 11-én.
Az operaház zárva.
Holnap, október 12-én.
Arkel Teréz asszony vendégjátékául:
Bérletszünetben.
Az afrikai nő.

NÉP-SZINHAZ.
Budapest, október 11-én.
Harmadszor:
Jozéfa Egyiptomban.
Operette 3 felv. Irták F. Ferrier és F. Carré. Forditotta Rákosi V. Zenéjét szerzette V. Roger.
Személyek:

Faraó A.	Németh
Putifár bej	Kassai
Kontósi	Vidor
Özv. Jákobné	M. Csatai Zs.
Jozéfa	Pálmai I.
Rebeka	Béni I.
Debora	Fehér I.
Simeona	Arányi B.
Hágár	Vasváriné
Rákel	Berényi G.
Lia	Gyöngyösi I.
Sára	Esztergomi A.
Zsuzsánna	Erődiné
Judith	Késmárki M.
Eszter	Galambos B.
Benjamina	F. Hegyi A.
Murzuf	Füredi J.
Fatime	Ágostoni B.
Levélhordó	Fodor

Kezdete 7 órakor.
Holnap, október 12-én.
UGYANEZ.

NÉMET SZINHÁZ
Budapest, október 11-én.
DIE RANTZAU.
Szinmü 4 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

Ruscher Grand Restauration de l'Opera
földalatti sörcsarnok
ma hétfőn, okt. 11-én, báró Mollináry ezred zenekaranak
hangversenye.
Szabad bemenet. 3551 *Kezdete 7 órakor.*

Somossy-féle Orpheum.
Nagymező-utcza 17. sz. 3523
Ma első fellépte a karok nélkül született **Mons. V. J. de Henn**, ki a lábaival 8—10 percz alatt a legszebb tájképeket és arczképeket a közönség közt lévő személyekről legszebben festi. **Rother Bertha** k. a. fellépése. A nyujtó és parterre erőművészek **Legler család** (5 személy). **A Charlton** társaság (zenészeti konyha). **A Mr. Taylor** (equilibrista). **Miss Róza Clair** erőművésznő. A női komikusnak **Freiberger** urnak, **Rosen, Monolesco, Josika** és **Schenk Márton** komikusoknak.

IDŐJÁRÁS okt. 10. regg. 7 órakor.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A depresszió (757—759) az északi Kárpátok körül, a nagy légnyomás (765—768) a kontinens keleti részében van. Az idő Közép-Európában változó, részben esőkkel, kevés hőváltozással.

Hazánkban: Délnyugotias, részben északias, helyenkint erős szelek mellett, a hőmérséklet keveset változott, a légnyomás mindenütt jóval kisebb lett. Az idő keleten száraz, a nyugoti nagyobb félben esőkkel változó, mik helyenkint nagy mennyiségben, Trencsénben zivatarral voltak.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Változó, közben napos, szeles időt várhatni, az északkeleti és keleti részben esőkkel.

Közlekedési utmutató.

Megjelent legutóbb az Egyetértés október 2-iki számában.

3274
BUTOROK
részletfizetésre
legjutányosabb áron
Ehrentreu Mórnál,
Andrássy-ut 41. szám.

Legközelebbi huzás november 1-én.
Bejelentések
az első és legolcsóbb bejelentési árfolyamra 8 frt 50 krjával.
Főnyeremény **120,000 frt.**
magyar bazilika-sorsjegyekre
jutalék nélkül és költségmentesen elfogadtatnak. Befizetés 2 frt o. é., a hátralékos 6½ frt folyó hó 27-ig fizetendő.
A sorsjegyek, **ha a vevő azokat átvenni nem akarja, letétben is maradhatnak**, vagy tetszés szerinti részletfizetésekben vehetők át.
Minden 5 drb vásárolt sorsjegy bejelentésénél **ingyen** minden 5 drb vásárolt sorsjegy bejelentésénél
1 drb 50 kros jótékonysági sorsjegy, huzás f. évi deczember 28-án 5000, 2000, 1000 500, 100 frtos nyereményekkel. 3628
Megbizások pontosan eszközöltetnek.
ERNYEI A. H. bank- és váltóház **Budapest, Dorottya-u. 5.**

Gracz, Stiriában,
Ries szálloda „Triest városához".
Az alólirott a legnagyobb tisztelettel ajánlja a t. cz. utazóközönségnek saját, a jelenkor igényeinek megfelelően épült, a legjobb hirben álló első rangu szállodáját 80 elegánsan berendezett szobával és fürdőszobákkal. Árak 80 krtól feljebb.
A szálloda nyugodt helyen van a város központja közelében, kilátással a Jacomini-térre, a szép városi sétatér, a cs. k. posta, a cs. k. hivatalok és a két szinház közvetlen közelében.
Kitünő étkezés és italok.
Társas-kocsik a déli és nyugoti vasut minden vonatához.
Családok, kik a télen át Gráczban tartózkodni és szállodában lakni akarnak, minden tekintetben különös figyelemben részesülnek.
3421 **WILD JÁNOS**, tulajdonos.

Kitünő minőségü
BOROVICSKA (fenyőviz)
és
szerémi szilvorium
hordóban és literes üvegekben kapható
HALBAUER ÉS KÖLBER
termény és magüzletében 3397
Budapest, V., Akadémia-utcza 3. szám, a lánczhid közelében.

PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaság könyvkiadóhivatalában (Bpest kecskeméti-utcza 6. megjelent:
NÉPSZERÜ CSILLAGASZATTAN.
Az égboltozat egyetemes leirása.
Irta
FLAMMARION CAMILLE.
Forditotta
HOITSY PAL.
860 ábrával, szines könyomatok és csillagászati térképek
III. kötet. — **Füzve 9 frt. Diszkötésben 12 frt.**

Az „Egyetértés" előfizetési ára: egész évre 20 forint, félévre 10 forint, egy negyedévre 5 forint.

Jelentkezések
a
BAZILIKA-SORSJEGYEKRE
legelső huzás folyó évi november 1-én.
Főnyerem. **120,000** frt Főnyerem.
mától kezdve bezárólag október 12-ig
eredeti feltételek mellett darabja 8 frt 50 krjával,
minden darab után 2 frt előleg fizetéssel 3601
jutaléki dij és költség nélkül elfogadtatnak
Az első magy. iparbank váltóháza
Budapest, Deák-Ferencz-utcza 5.

Bejelentések
a
BAZILIKA
SORSJEGYEKRE
főnyeremény
200,000, 120,000, 100,000 frt.
Legközelebbi huzás már 1886. november 1-én,
elfogad az eredeti feltételek mellett
8 frt 50 kr (2 frt foglaló)
FUCHS H.
váltóüzlete 3597
Budapest, Dorottya-utcza 9.

A PALLAS irodalmi és nyomdai részvénytársaságnál megjelent s ugyanott (kecskeméti-utcza 6.), valamint minden könyvárusnál kapható:
A MAGYAR
ÖRÖKÖSÖDÉSI ELJÁRÁS
BIRÓSÁGOK ELŐTT.
IRTA
RÓNASZÉKI TRUX HUGÓ,
kir. köz- és váltó-ügyvéd, budapesti kir. itélő-táblai pótbiró.
Ára 1 forint 80 krajczár.
Alig van jogi gyakorlatunknak ága, melynek szabályozásánál törvényhozásunk eddigelé oly mostohán járt volna el, mint az örökösödési eljárásnál. Ide vágó törvényeink szerfelett hézagosak, rendszertelenek; miért is megértsetésük s alkalmazásuk tekintetéből a felső birósági döntvények, min. szabályrendeletek ismerete és különösen nagy gyakorlat szükséges, mit megszerezni részint az anyag szétszórt volta, részint az örökösödési eljárás helyes menetét megismertető jogi munka hiánya miatt igen fáradalmas. E hiányt pótolni tüzte ki a jelen munka.
Berendezésénél nem követi a perrendtartásnak örökösödési részét; hanem, részint hivatkozva az illető §-okra, részint felvéve azok szószerinti szövegét azon egymásutánban halad, a mely szerint az örökösödési ügyek az örökhagyó elhalálozásától a hagyaték átadásáig vitetnek. — Szószerint közöltettek az idevágó törvények, fontosabb és majdnem naponkint szükséges min. szabályrendeletek, valamint a Curia és kir. tábla elvi jelentőségü határozatai.
Végül külön czimben tárgyaltattak az egyházi személyek hagyatéka körüli eljárás, valamint a rendestől eltérő öröklési jogszabályok.
Bizvást mondhatjuk, hogy e tárgyról jelenleg ez a legujabb, legteljesebb és legvilágosabb mü.

Dr. KUZMAN OPIUMMENTES
CHOLERA-ÓVSZER.
Tekintettel a fővárosban járványszerüleg föllépett cholerára, tudatom a t. közönséggel, hogy a mult év folyamán a bécsi orvosi lapokban tőlem megjelent a choleráról szóló uj tanom alapján összeállitott és általam 1873-ban kipróbált mákony és minden hasonszertől mentes kitünő hatásu **cholera óvszeremet** forgalomba hoztam.
Az óvszer különben is **gyomorgyengeségen** (Atonie) alapuló **hányás** és makacs idült **hasmenés** ellen is utólérhetlen hatásu. Hamisitás meggátlása végett minden doboznak **bejegyzett védjegyemmel** és **sajátkezü aláirásommal** kell ellátva lenni. — Kaphat Budapesten TÖRÖK JÓZSEF gyógyszertárában, király-utcza 12. sz. m.
3481 Dr. Kuzman József.

E rovatban minden szó egyszeri beiktatása 2 krba kerül; hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakczimével el vannak látva, minden egyes közlés után 30 kr. bélyegdij is fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

Minden hirdetésre felvilágositást ad a kiadóhivatal. Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik és a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válaszra szükséges levélbélyeg beküldetik.

Legkevesebb **10 frt naponta** **biztos kereset** bárkinek **tőke nélkül** szerezhető, ki állandó tartózkodási helyén, a hatóságilag engedélyezett részlet-ivek eladásával foglalkozik. Ajánlatok küldendők: 3138 **FUCHS H.** váltóüzlet Budapest, **Dorottya-utcza 9. szám.**

Ha irhattam volna, teljesen meglennél nyugtatva. Aggodalmad alaptalanságáról, nem szükséges már egy hó, csak néhány napés önmagad fogsz legjobban meggyőződni. Kérlek légy teljesen nyugodt, Már akkor megnyugtathattalak volna, nem tudtam, hogy továbbra is van kételyed. J. 7315

Hajnalka Esztike! A hirdetésből a név tévedésből kimaradván czim «Pedáns» főposta poste restante. 7332

Eladás.

Egy szép szelid róka eladó. — Hol? megtudható a kiadóhivatalban. 8366

BUTOROKAT részletfizetésre kapnak tisztességes évi lakók, továbbá papok, tanárok, állami hivatalnokok stb. rendezett viszonyokban élő helybeli és vidéki személyek **WOTZAZEK B. által, V. ker., akadémia-utcza 9.** 3433

Egy kisebb forgalmu vidéki **gyógyszertár eladó.** Ugyanoda egy **gyakornok kerestetik.** Czim a kiadóhivatalban. 7311

Egy igen jól idomitott **hátas ló,** **kitünő faj, azonnal eladó a nemzeti lovardában.** 3663

Egy borszürő-készlet, szabadalmi joga eladó. A készlettel naponta 5—600 hektoliter bort kristálytisztává tenni lehet, felülmuija az ugynevezett hollandiai szűrőket. — Bővebb értesités «Archimedes 8367.» sz. a kiadóhivatalban nyerhető.

Egészen uj olcsó butorok. Még 5 szobára való teljes berendezés, azok közt 4 szalongarnitura, a helyiség teljes kiüritése miatt, azonnali átvétel és készpénzfizetés mellett, meglepő olcsó áron eladatnak: Deák Ferencz-utcza 13. sz. a. I. emelet. 3718

INGYEN **és bérmentve küldöm kivánatra, legujabb képes árjegyzékemet, 12 drb selyem nyakkendő 2 frt 40 kr. 12 darab legfinomabb gallér 1 frt 80 kr. 1 finom ing 1 frt 50 kr. egypár téli harisnya 25 kr. 1 selyem főkendő 80 kr. Levelek kéretnek következő czim alatt: SCHWARCZ A., nyakkendő- és fehérnemü-gyárához VI. nagymező utcza 14. sz. alá intézni.** 3539

MÓHR LAJOS utóda **Budapest, váczi-utcza 14.,** ajánl gazdag választékát **asztali és függőlámpákban,** bronze, fayence és kovácsolt vasczikkekben. — Magyar és franczia gyártmány. 3643

Gavalléroktól levetett férfi ruhák legjobb karban legolcsóbban kapkatók, **IV., ker. hatvani-utcza 15. sz. I-ső em. I-ső sz. alatt.** ugyanott javitó, tisztitó és ruhakölcsönző intézet is. 3621

Spárga-gyökerek. (Spargel-Pflanzen.) **Elültetésre alkalmas, igen szép, erőteljes spárga-gyökerek,** két legjelesebb válfajban: u. m.: argenteuili jobbitott, késői és argenteuili jobbitott korai, (Griffes d'Asperges hâtives ameliorées d'Argenteuil et tardives ameliorées d'Argenteuil) kaphatók a **balatonhenyei faiskolában,** még pedig:
100 darab 1 éves 1 frt 50 kr.
100 darab 2 éves 2 frt — —
100 darab 3 éves 3 frt — —
A spárga-gyökerek legczélszerübb ültetési s szétküldési idénye, október hó elejével kezdődik s tart november hó végéig. A megrendelések **Teleki János** főkertészhez **Balaton-Henyébe,** u. p. **Köves Kálla** intézendők. Szakszerü mivelési utasitás és a faiskola árjegyzéke a t. cz. vevőknek dijmentesen megküldetik. 3405

Vétel.

Birtokvétel. 156—200 hold, nagyobb város mellett, vasuthoz közel, 30 éves amortisatio mellett kerestetik. Böv. a kiad. 7325

Tej kerestetik, körülbelül 200—300 liter naponta szálitva Budapest. Ajánlatok átvétetnek Aupitz Károly füszerkereskedésében Budapest, uj-vásártér. 7313

Alkalmazást keres

Egy okleveles stabil és lokomobil gépész, igen jó gyakorlati bizonyitványokkal és kovács ki az okszerü patkolo iskolát végezte és a kiállitási dijazott verseny patkoláson az első dijat nyert valamely uradalomba éves állást óhajt. Bővebb értesitést a lap kiadóhivatalában. 7331

Pénztárnoki vagy egyéb bizalmi állást keres egy művelt fiatal ember, bármily magas kauczió letétele mellett. Szives ajánlatok «Jellemes 8365» czim alatt a kiadóhivatalba kéretnek.

Tisztességes fiatal leány, ki már hosszabb idő óta, mint virágkötönő volt alkalmazva, hasonló minőségben alkalmazást keres. Szives ajánlatok «S. G. 8348.» e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Egy technikus, délutáni foglalkozásra, szerény feltételek mellett ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban. 8350

Gazdasszonyul ajánlkozik egy magányos ur háztartásához, csinos külsejü, egy legjobb korabeli özvegy, ki 3 év óta hasonló minőségben működik egy özvegyembernél a fővárosban. Szives ajánlatokat «P. C. 8351.» sz. alatt elfogad a kiadóhivatal.

Egy 32 éves, nős, gyermeknélküli ember, keresztényi házban, egy házfelügyelői vagy pénztárnoki állást elnyerni óhajtana, 2000 frt biztositék. Levelek a kiadóhivatalhoz czimzendők. 7283

Lakás és bérlet.

Utczai lakás! Egy csendes, tiszta, urasági házban, a József-város elején II. emeleten; egy 2 ablakos utczai szoba, 2 udvari-, előszoba, konyha, éléskamra, pincze, padlás, vizvezetékkel november 1-re esetleg azonnal is olcsóáron kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban. 8352

Bérlet. 50—150 holdas birtok, nagyobb város mellett, vasuthoz közel kerestetik. Bőv. a kiad. 7324

Szoba. Egy csinosan butorozott, utczai szoba, külön bejárattal kiadandó. Bővebb értesités felső-erdősor 6. sz. 7279

Oktatás.

Nevelői állást keres, egy 33 éves r. kath. vallásu férfi, beszél németül és a franczia nyelvben oktatást adhat. Az illetö képesitve van a gimnáziumi, reáliskolai és polgári iskolai tantárgyakból oktatni és esetleg 2 vagy 3 évre lekötelezné magát. Kisebb növendékek inkább óhajtatnak. Czim a kiadóhivatalban megtudható. 7314

Nevelői állást keres egy III-ad éves orvosnövendék, lakás és ellátásért. Szives ajánlatok «E. E. 8293.» sz. a. a kiadóhivatalba kéretnek, hol bővebb felvilágositás nyerhető.

Előkelő szülők figyelmébe ajánlja magát, egy szigorló orvos, ki ugy müveltsége, mint finom modora által, teljes megelégedésre felelhet meg valamely korrepetitori állásnak. Naponta 2—3 óra felett disponál. Titkári, felolvasói v. társalgói minőségben is alkalmazható. Szives ajánlatok «Előnyös 8327.» cz. alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

Alkalmazást nyer

Naponként 10—15 frtnyi mellékjövedelmet szerezhet az, ki az 1883. évi XXXI. törvényczikk szerint kiállitott részletivek eladásával foglalkozik. Ajánlatok intézendők: a **Mercur kiadóhivatalának bank- és váltó-üzletéhez, Politzer S. Budapest, Dorottya-utcza 12. sz.** 3505

Részletfizetésre
A m. t. katonatiszt urak, államhivatalnok és tanár urak, egyh. férfiak és más jó állomásu egyének részére.
BUTOROK
a legegyszerübbtől a legfinomabbig, igen kedvező feltételek és olcsó árak mellett
részletfizetésre
eladatnak. — Bővebb értesitést nyujt:
BANDI SÁNDOR ur
SZABÓ JÓZSEF butorkereskedésében
Budapest, Nádor-utcza 4., a magyar országos bank uj épületében. Felvilágositások és egyes rajzok készséggel küldetnek, nagyobb szükségletnél megküldjük a butor-albumot 1½ frt ellen, mely összeg azonban az album visszaérkezése után 14 nap alatt visszaszolgáltatik. 3584

Előjegyzéseket
BAZILIKA sorsjegyekre
2 forint elöleg mellett
folyó hó 12-ig az eredeti feltételek szerint elfogad
GYŐRI és WOHL
váltóüzlete 2590
BUDAPEST, dianafürdő-épület.

Mandel Mór ezelőtt **Lafite-féle**
kölcsönkönyvtára
Haris-bazár Budapesten.
Ajánlja legnagyobb választéku raktárát szépirodalmi, továbbá **magyar, német, franczia, angol** nyelvbeni müvekben.
Irodalmi ujdonságok megjelenései után azonnal beszereztetnek.
Vidéki előfizetések 10, 20, 30 kötetre nagyon előnyösen. — **Kimeritő prospectusok ingyen és bérmentve.** 3646

TEA. RUM.
DIETRICH ÉS GOTTSCHLIG
magyar kir. udv. szállitók 3636
tiszteletttel értesitik ezennel a magas nemesség és a n. é. közönséget, hogy a küszöbön álló téli évadra szánt uj behozatali küldemények
idei aratásu khinai-orosz
KARAVAN TEÁK
és
JAMAIKA RUMOKBÓL
ó áruk, gazdag választékban, immár megérkeztek és ezentuli eladások mindhárom detail-üzletünkben
IV. kerület, Váczi-utcza 14-ik szám,
IV. kerület, Kigyó-tér 1-ső szám,
VI. kerület, Andrássy-ut 23-ik szám
csupán ezen uj küldeményekből eszközöltetnek.
COGNAC FIN CHAMPAGNE, hollandi **likőrök** Erven Lucas Bolstól Amsterdamban, eredeti **sósborszesz** sóval és anélkül, **palaczkborok Flandorffer Ignácztól** Sopronban, **teasütemény, teaedényekben** stb. stb. **állandó különlegességi raktár.**
Árjegyzékek bárhova ingyen és bérmentve.
Ismételárusitóknak engedmény.

GEITTNER és RAUSCH
Andrássy-ut 8. sz.
Bor- és sörlefejtőszivattyu-gyár.

Bortömlők, kádárszerszámok.
Kitünő borsajtók. 3427
Árjegyzékek kivánatra.

CSUPORT J.

Zongora-készitő, ajánlja **uj és használt zongora-raktárát.** Ócska zongorák ujakra **becseréltetnek.** Zongora-kölcsönző-intézet. Javitások és hangolások pontosan eszközöltetnek. **Zongora-terme: Kristóf-tér 8-ik szám.** 3027

Bazilika sorsjegyek!
Már f. évi október hó 15-én lesz a bejelentési határidő
a magyar
Bazilika (díjkölcsön) sorsjegyekre.
Egy eredeti sorsjegy ára csak 8 frt 50 kr.
Bejelentéseknél **2 frt** biztositékul fizetendő. A sorsjegyek letétben továbbra is nálam maradhatnak.
Lőry J. bankháza,
3611 **Budapest, Hatvani-utcza 17. sz.**

UJ ARATÁS.
Római maróni gesztenye, igen nagyok, egy 5 kilós zsák 1 frt **80** kr.
Jó minőségü olasz gesztenyék. egy 5 kilós zsák 1 frt **30** kr.
Mind bérmentve, vámmentes, a csomagolásért külön dij nem számittatik. 3715
N. SALVARI, Trieszt.

Hirdetések
felvétetnek a kiadóhivatalban
Budapesten, IV., kecskeméti-utcza 6.

Legkezelebbi huzás november 1-én.	Előjegyzések	Főnyeremény 120,000 frt

Bazilika (Műemlék) sorsjegyekre,
f. hó 12-ig eredeti feltételek mellett 8 frt 50 krjával nálunk elfogadtatnak. Jelentkezésnél darabonként 2 frt; a 6 frt 50 krros hátralék pedig e hó végéig leteendő.
A sorsjegyek nálunk **letétben is maradhatnak** vagy **részletekben kivehetők,** mely mindkét esetben a vevő azonnal a sorshuzáson játszik.
Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek.
3695 Politzer Zsigmond és társa utódai
DIRNFELD TESTVÉREK
bankűzlet, Budapest, fürdő-utcza 4.

Görcsér-harisnyák,

selyemből és czérnából, irrigateurök Késmárszky tanár ur módszere szerint, **ágybetétek, légvánkosok, bougisk, katheterek, méhgyürük, sérvkötők ruggyantából** és **angol aczélból, suspensoriumok** czérnából, szarvasbőrből és gummiból, **hasikötők, köldökkötők, fecskendők** kautsukból és ónból, **méhfecskendők, szivóüvegek, tejszivornyák, tejszivók, szarvasbőrtakarók, vánkosok, óvszerek,** valamint készülékek elgyengült férfierő (tehetetlenség) ellen, ára ezüstből 40 forint, aranyból 100 frt használati utasitással. Jegyzéket ingyen, legolcsóbban szállit:
Politzer Mór,
cs. és kir. szab. sérvkötő-gyára
Budapest, IV. ker. Deák Ferencz-utcza.
Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek utánvét mellett.
Gummi esőköpenyek, gummiczipők, gamaslik és szarvasbőr nadrágok nagy raktára. 2835

Franczia folyékony
HAJFESTŐ
(Cromatique Parisien), 2818
melylyel minden hajat tetszés szerint 10 percz alatt állandóan **megfesthetni** fekete, barna vagy szőkére. Tulajdonságai: a szin állandó s a természetes szintől meg nem különböztethető, az alkalmazás egyszerü. Ára 2 frt. A készülékek (csészék, kefék stb.) 60 kr. — Főraktár: **Budapesten, Török József** gyógyszertára, király-utcza 12. sz.

BAZILIKA SORSJEGYEK.
FŐNYEREMÉNY
200,000 120,000 100,000 forint.
Első huzás november 1-én. 3607
Bejelentéseket eredeti feltételek mellett darabonként 8 frt 50 krjával elfogad költség és jutalékmentesen
REISMANN N. ÉS TÁRSA
Bank és váltóháza,
Budapesten, V. József-tér 9. szám.

Első huzás már 1886. November 1-én.

Legujabb, legjobb és legolcsóbb SORSJEGY.

Főnyeremények 200.000 frt 120.000 „ 100.000 „ stb.

Jelentkezések az uj
BAZILIKA
SORSJEGYEKRE
általunk **már most** elfogadtattnak az eredeti feltételek mellett minden **jutalék** vagy **költség** felszámitása nélkül.
A jelentkezések zárlata
1886. október 12-én.
Egy eredeti sorsjegy ára
csak 8 forint 50 kr.
Jelentkezéseknél biztositék gyanánt 2 frt teendő le.
A sorsjegyek nálunk tovabb is maradhatnak letétben. 3589
Vidéki rendelmények a legpontosabban eszközöltetnek.

A jelentkezések zárlata 1886. Október hó 12-én.

A BUDAPESTI LLOYD
kiadóhivatalának bank- és váltóüzlete
Engel Zsigmond és Társa
BUDAPEST, Dorottya-utcza 8. szám alatt.

1 eredeti sorsjegy csak 8 frt 50 kr. ELŐLEG 2 frt

3480 **Kitünő**
ruggyanta-esököpenyegek
és
gamázs (sárvédők)

a legnagyobb választékban jutányos áron
Geittner és Rausch-nál
ruggyanta-áru raktár
Andrássy-ut 8. szám.

Titkos betegségeket
minden alakban, különösen gyöngeséget, bőrbajokat, húgycsőfolyást, dagokat, szorulást, hólyagbajokat, nyeldeklőbajokat s a nőknél előforduló minden bajt gyógyit
LICHTENTHAL B.
gyakorló orvos és speczialista.
Budapest, szerecsen-utcza 19. sz. I. emelet 10. ajtó balra.
Rendelési órák naponkint reggeli 9órától d. u. 4-ig és este 7—8 óráig.
Csak dijazott levelekre adatik válasz s a gyógyszerek titoktartás mellett küldetnek meg. 3364

Házeladás.
A Budapest I. kerület (Vár) **disztér 9. szám alatti ház szabad kézből eladandó.** Bővebb felvilágositás nyerhető I. kerület, Krisztina-utcza 12. szám alatt.
(Utánnyomat nem dijaztatik.) 3693

3717 **Nem mindennapi kiadás a**
butor vásárlás,
ennélfogva nagyon is fontos és különös óvatossággal választassék azon forrás, hol a **butor szükséglet bizalommal vásároltatik.**
A ki tehát legjobb minőségü, legujabb mintaszerü butorokat igen mérsékelt gyári áron vásárolni szándékozik, ezennel felhivom **Budapesten ilyennemü egyedül létező butortelepemet** meglátogatni és a legcsekélyebb vásárlásnál is meggyőződést szerezni, hogy jutányos áron legjobb gyártmányt, izléses kiállitásban csakis a **nagyszerüen berendezett butor-termeimben**
Budapesten (belváros), a rózsa-tér és Lipót-utcza sarkán I. emelet szerezhet.
Butor-kiállitásomat 16 teremben naponként tájékozásul bárki megtekintheti.
A vidékre szállitandó tárgyak csomagolásáról legjobban gondoskodva van.
Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve kivánatra beküldetnek.
SÁRKÁNY IG. butorgyáros, rózsa-tér és Lipót-utcza sarkán I. em.
Bejárat a Duna-utczai oldalról 15. sz. a. kapun.

Uj sorsjegyek. Huzás november 1.

Az összesnyeremények az állampénztárnál lesznek kifizetve.

BAZILIKA sorsjegyek.
Főnyeremények
200,000, 120,000, 100,000 forint stb.
Előjegyzések az **eredeti föltételek mellett** már most nálam **költség** és **jutalékmentesen** elfogadtatnak.
Zárlat az előjegyzésre 1886. október hó 12-dikén.
Egy sorsjegy ára 8 frt 50 kr., erre előleg 2 frt.
A sorsjegyek nálam letétben tovább is megmaradhatnak, vagy részletben fizethetők, mely két esetben én e hó 20-a után a sorszám és számot nyugtázom, és a vevőnek már a legközelebb, november 1-én történendő huzásnál az egyedüli játszási jogot biztosítom.
BEIFELD JÓZSEF **bank- és váltóüzlete** Budapesten, Károly-körut és kerepesi-ut sarkán.
Alapittatott 1874. évben. 3648

Nyomatik a kiadótulajdonos: Pallas irodalmi és nyomdai részvénytársaság körforgógépén, Budapest, IV., kecskeméti-utcza 6. szám.